

NOVI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2466

“EL NUEVO PERIODICO”

REDACCION Y ADMINISTRACION: BUENOS AIRES, Lavalle 341, Esqr. 316.

31 - Retiro 5839

Leto I.

BUENOS AIRES, 30. JUNIJA 1934

štev. 39

NAROCNINA: Za Juz. Ameriku in za celo leto \$ arg. 5.— za pol leta 2.50. - Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs. LIST IZHAJA OB SOBOTAH

VELIČASTEN SPREJEM MINIST. BARTHOUA V BEOGRADU

Ves Beograd v zastavah - Francoski zunanji minister častni meščan - Njegov govor beograjcem - Svečan sprejem na občini in v parlamentu

Prihod v Beograd

Francoski zunanji minister Barthou se je pripeljal preteklo nedeljo iz Bukarešte v Beograd na parniku "Kralj Aleksander". Beograjčani so priredili izreden sprejem odličnemu zastopniku prijateljskega francoskega naroda. Mesto je bilo vse v zastavah in v pristanišču ob Donavi se je zbrala ogromna množica občinstva, ki je priredila gostu prisrčen sprejem.

Ko je parnik pristal, so trdnjavski topovi oddali pozdravno salvo, godbe so zasvirale himni obeh držav in ljudje so vzklikali došlec.

Ministra Barthoua je sprejel beogradski župan, ki mu je izrekel dobrodošlico v imenu mesta ter mu je po starem slovanškem običaju ponudil kruha in soli. Gost se je zahvalil in izjavil, da razume globoki pomen tega darila ter da je res vesel, ker mu je dano stopiti v neposredne stike z jugoslovanskim narodom.

Med špalirjem, ki ga je tvorila množica, in spremljan od sokolskih čet in raznih godb, je krenil Barthou proti mestni hiši, kjer se je takoj po njegovem prihodu začela slovesna seja. Tekom seje je župan sporočil francoskemu zunanjemu ministru, da ga je mestni svet izvolil za častnega meščana ter sklenil krstiti glavno ulico v Dolnjem Milanovcu z imenom Louisa Barthoua ulica.

Ministrov predlog

Na županovo željo je moral odlični gost nagovoriti beograjce. Zahvalil se je za izredni sprejem, ki so mu ga priredili ter dejal v nadaljnjem, da je on samo minister in umrljiv človek, Francija pa je večna in večno mora biti tudi prijateljstvo med njo in Jugoslavijo. Kot častni meščan predlaga radi tega, naj se ulica v Dolnjem Milanovcu ne imenuje po njem, marveč naj nosi ime Francije. Njegov predlog je bil odobren z burnim odobravanjem.

Po končani seji je g. Barthou krenil na Francosko ulico ter jo prehodil. Županu je izočil večjo vsoto s prošnjo, naj jo razdeli med ubožne prebivalce Dolnjega Milanovca.

Sprejem v skupščini

Sokolska društva so priredila zvečer veliko ljudsko slavlje na Francoski ulici; nastopili so zbori, svirale so godbe in plesalo se je kolo. Člani Barthouovega spremstva in novinarji, ki so ga spremljali na potovanju, so se udeležili tega slavlja, prirejenega v počastitev francoskega zunanjega ministra.

Naslednjega dne je bil Bart-

hou svečano sprejet v parlamentu. Sejna dvarana je bila okrašena s francoskimi in jugoslovanskimi zastavami in je nudila sploh sijajno sliko. V ložah so bili navzočni skoro vsi člani V Beogradu akreditiranega diplomatskega zbora. Seji so prisostvovali tudi vsi člani vlade, galerije pa so bile polne občinstva. Navzočnih je bilo približno 500 narodnih poslancev in senatorjev.

Ob 11. uri predpoldne je stopil v parlament minister Barthou v spremstvu načelnika jugoslovanske vlade g. Uzunovića, zunanjega ministra Jevtića ter francoskega poslanika v Beogradu Naggiarja.

Došlec so prisotni priredili velike ovacije.

Tekom svojega bivanja v Beogradu je g. Barthou imel več razgovorov z načelnikom vlade, z zunanjim ministrom Jugoslavije ter z vojnim ministrom Milovanovićem. Kralj Aleksander pa ga je povabil na kosilo.

V torek zvečer se je odpeljal proti Parizu.

Glasovi listov

O pemu Barthouovega obiska, s katerim se je močno okrepilo prijateljstvo med Jugoslavijo in Francijo, piše beograjska "Politika", da minister Barthou ni prišel v Beograd samo zato, da vrne obisk g. Jevtiću, marveč, da je francoski minister prišel kot oznanjevalec nove dobe, v kateri prihaja realistična politika do veljave, ki ji gre.

Zagrebske "Novosti" posebno poudarjajo Barthouove izjave o nedotakljivosti meja ter njegova prizadevanja za zagotovitev miru na podlagi krajevnih dogovorov, temelječih na medsebojnih garancijah.

Potovanje francoskega ministra je močno okrepilo že itak trdne zveze med državami Male antante in Francijo, pa je zato razumljivo, da ni italijanski tisk preveč navdušen, marveč očita Franciji, da ustvarja

skupine držav in da je to velika nevarnost za mir. "Avvenire d'Italia" na pr. razlaga, da je v Nemčiji nastala reakcija proti tem francoskim smernicam, milanski "Corriere della Sera" pa pravi, da treba Nemce podpirati v njihovih naporih za preprečitev francoskih načrtov.

Ta fašistična jeza je zelo razumljiva spriču popolne izjalovitve vseh italijanskih spletk na polju zunanje politike. Eno izmed glavnih polj za te spletke je bil Balkan, ki se je pa danes popolnoma odtegnil italijanskemu vplivu. Italijanska upanja na Bolgarijo so splavala po vodi radi modre jugoslovanske politike, ki stremi po čim bolj prijateljskih stikih z braskim bolgarskim narodom, in pa tudi poslednjega državnega prevrata v Bolgariji, ki je sofijski zunanji politiki pokazal nove smeri, bolj odgovarjajoče resničnim koristim države; v Albaniji se je močno ohladila ljubezen do prijateljev z naprotne strani Jadrana; balkanski pakt pa je zavaroval ves poluotok pred posledicami nezaželjenih tujih vplivov. Toliko slavljenno tesno sodelovanje Italije z Madžarsko in Avstrijo se bo končno izcimilo v morebitno okrepitev trgovinskih stikov, prevelike prijateljstvo napram Nemčiji pa danes ni posebno priporočljivo, ker je Hitler preveč osamljen.

Italijanski načrti, da bi se obkolila Jugoslavija s pasom neprijateljsko razpoloženih držav pod rimsko kontrolo, italijanske diplomatske ofenzive proti Mali antanti in proti balkanskemu sporazumu — vse to se je popolnoma izjalovilo, do čim beleži francoska zunanja politika pod Barthouovim vodstvom vprav izredne uspehe.

Kako so sprejeli Barthoua v Parizu, ko se je vrnil iz Varšave

Rusija in Jugoslavija

Rusija in Jugoslavija doslej se nista navezali diplomatskih stikov, ni pa nobenega dvoma, da se bo to zgodilo v najbližji bodočnosti. Pojavile so se baje nekatere težave v zvezi z vprašanjem ruskih emigrantov, ki jih je mnogo v Jugoslaviji, a te težkoče nikakor niso takšne, da bi se ne dale premostiti. Povsem naravno je tudi, da se je ureditev teh vprašanj morala po sili nekoliko zakasnuti, ker je bil jugoslovanski zunanji minister v zadnjem času zaposlen in zadrtan radi konference Male antante in pa radi Barthouovega obiska.

ITALIJANSKO-AVSTRIJSKI DOGOVOR GLEDE TRSTA

Prešnji teden so se vršila v Trstu trgovinska pogajanja med zastopnikom rimske vlade Asquinijem in avstrijskim trgovinskim ministrom. Kakor poroča sedaj "Giornale d'Italia", je bilo na tem sestanku sklenjeno sledeče: 1. Določiti se poseben pakt za izkrcavanje in vkrcavanje avstrijskega blaga; 2. Avstriji se določi v luki poseben prostor, kjer bo mogla zgraditi skladišča za premož, katerega rabijo njene železnice; 3. ustanovi se posebno stalno skladišče za blago, ki je namenjeno v Avstrijo ali pa prihaja iz Avstrije; 4. osnuje se posebna carinarnica za zacarinjevanje avstrijskega blaga.

Baš v času, ko se je francoski vpliv v Evropi začel že močno majati radi neodločne kolebanja takratne francoske vlade, ki bi si bila skoro pripravila prijateljstvo svojih najboljših zvestih dotedanjih zaveznikov, ker ni vedela, kakšno stališče naj zavzame napram Mussolinijevemu manevru s sedaj že pozabljenim paktom četvorice, je vodstvo francoske zunanje politike prevzel mož, ki je že do sedaj pokazal izredne sposobnosti, veliko delavnost in ki tudi jasno ve, kaj hoče. Zato, seveda, tudi uspehi niso mogli izostati.

Docela samovoljna je trditev italijanskih listov, da so francoski načrti nevarnost za mir v Evropi. Kdor motri položaj v onem delu sveta ter pomisli tudi na brezuspešna pozajanja v Žerevi, mora priznati, da še edina možnost zagotovitev miru obstoja vprav v udeležitvi francoskih prizadevanj: razdeliti evropske države v skupine, ki medsebojno jamčijo za varnost svojih meja ter se obvežejo, da v slučaju potrebe skupno nastopijo proti morebitnemu napadcu.

Takšni garancijski pakti bi na prav gotovo sila otežkočili delo svetovnih in onim, ki radi ribarijo v kalni vodi.

Zato je razumljivo, da sledajo ponekod na Barthouove načrte z neprijaznim ocesom, na njegove uspehe pa z neprikrito zavistjo.

RAZNE VESTI

Žita bodo pridelali letos v Italiji komaj 48 milijonov kvintalov, do čim so ga lani 81 milijonov kvintalov. Tako je napovedal Mussolini, ki je obenem obljubil, da bo vlada poskrbela za zaščito kmetov.

Grška vlada je dovolila, da se uvozi 25.000 ton argentinskega žita in sicer proti plačilu v gotovini, ne pa proti danes tako razširjeni zamenjavi blaga.

Ker je bil obdolžen vojske in politične špijonaže v korist Rusije, je bil obsojen na 15 let ječe bivši italijanski socialistični poslanec Umberto Bianchi. Obenem z njim sta bila obsojena oficirja de Monte in Ambroggi; prvi na 16, drugi pa na 15 let.

Katoliška Cerkev je prepovedala vse knjige in spise italijanskih senatorjev Benedetta Croceja in Janza Centileja. Gentile je znan tudi Slovencem, ker je kot naučni minister uvedel zakon, s katerim so se zatrlje slovenske in hrvatske šole v Julijski krajini.

Kakšnih 500 državnih uradnikov je odpustila v zadnjem času avstrijska vlada, ker se ji niso zdeli v političnem oziru dovolj zanesljivi. Zlo glasni "P. V.", oziroma "P. U." znan iz avstrijskih cesarskih časov, so spet uvedli tudi v republiko.

Strašna nesreča se je dogodila pri francoskem pristanišču Lorientu. Parnik "Prosperité", na katerem je bilo vkrcanih kakšnih 200 delavcev, je zavozil v drugo ladjo ter se tako naglo potopil, da so skoro vsi utonili.

Devet zamorcev je bilo ubitih, 28 pa ranjenih, ko je tovorni avto, na katerem so se vozili po Newtonu, v Sev. Carolini, zadel z vso silo v neko drugo vozilo.

Potres so imeli v Chileju, med Arico in Copiapójem. V Pampi Union se je zrušilo več hiš.

Iz ujetništva se je vrnil v svoj rojstni kraj Ortelsburg neki Wilhelm Zapka, ki so ga bili rusi vjeli že leta 1915. Od onega leta ni bilo več glasu o njem. Ko je odhajal k vojakom, je pustil doma 6 mesecev starega sina, našel pa je sedaj 19 letnega mladeniča. Žena in oče sta mu umrla za časa njegove odsotnosti.

Kijev je spet glavno mesto Ukrajine. Ukrajinski sovjetski uradniki so se že preselili iz Harkova v staro prestolnico, iz katere so se bili umaknili radi izpostavljenosti mesta sovražnim vpadom. Izjavili so, da je Sovjetska zveza sedaj že dovolj močna in da se ji ni treba bati sovražnika.

Proti cerkvam in samostanom so začeli avstrijski hitlerjevci v zadnjem času izvrševati bombne atentate. Začeli so napadati katoliško duhovščino, ker je v dobrih stikih z Do!l'ussovo vlado.

Hitlerjev režim se maha. Tako zagotavljajo iz raznih virov in napovedujejo v najbližji bodočnosti važne notranjopolitične spremembe v Nemčiji, ker so nacijejci prišli v navzkrižje s konservativci in z "jeklenimi čeladami".

V Turčiji so obesili neko žensko, Sedberk Hanum po imenu, ker je s sekuro umorila svojega moža. To je prva eksekucija ženske pod Kemalovim režimom.

Kako usmeriti naše društveno delovanje?

Samo takšna izseljenska organizacija, katere geslo bo: "Nočemo politike, nočemo strankarskega cepčenja v naših vrstah!", sme računati, da pritegne nase res velike skupine slovenskih izseljencev v Južni Ameriki.

To pa seveda ni dovolj. Če si hoče zagotoviti obstoj in napredek, mora svoje delovanje usmeriti tako, da bo izseljenec — torej v prvi vrsti naš delavec — imel od njega ne samo zabavo in razvedrilo, marveč tudi resnične koristi.

Delovno polje je veliko, v marsikaterem oziru še deviško.

Oglejmo si ga v naslednjih točkah!

1. Izseljensko društvo, kakršno bi se moglo ustanoviti na pr. v Buenos Airesu, kjer je mnogo naših ljudi, bi moralo v prvi vrsti skrbeti za praktično izobraževanje članov s prirejanjem tečajev za izpolnjevanje v tukajšnjem jeziku, za uvajanja v praktična znanja, v nove poklice in podobno.

Čim boljše poznavanje tukajšnjega jezika, v govoru in pisavi, je tudi za delavca od največje važnosti, ako hoče napredovati. Kdor zna pravilno govoriti in pisati, ima v svojih rokah važno orožje v boju za lepšo bodočnost in je mnogo na boljsem nego oni, ki le za silo in slabo govori jezik dežele, v kateri si mora služiti svoj kruh.

Tako bi tudi marsikdo utegnil priti do boljšega kruha, ako bi si pridobil nekaj osnovnega znanja na polju računstva, knjigovodstva, risanja itd.

Od velike važnosti bi moglo biti uvajanje v nove poklice. Za nekatere poklice so časi zelo slabi in tudi za bodočnost ni nobenega izgleda. So pa druge stroke, kjer je povpraševanje po delavcih. Radi razvedrotjenja argentinskega pesa so zrastle tu cene uvoženega blaga in to povzroča, da nastajajo v deželi nove industrije, ki rabijo izurjeno osobje. Ko bi se za kakšen nov poklic zanimalo primerno število članov, bi društvo (v slučajih, ko bi to bilo možno) moralo poskrbeti za v dotični stroki izvedenega človeka, ki bi zainteresirane izučil. Stroški bi bili v takšnem slučaju sorazmerno mnogo manjši, nego če si posameznik sam išče učitelja, da ga pripravi za novo delo.

To bi bilo za izobraževanje že odraslih izseljencev.

2. Prava izseljenska organizacija pa tudi na naraščaj ne sme pozabiti. Torej bi spadala v njen delokrog skrb za poučevanje slovenskih otrok v našem jeziku. Vprašanje naše šole in z njim združeni program našega naraščaja se z eno samo šolo v Villa Devoto ne moreta rešiti. Potrebno je, da se poučevanje raztegne na vse one kraje, kjer je večje število slovenskih družin. Takšno težko nalogo pa mora uspešno vršiti samo močna organizacija, ki bi računala z zaslonbo vsakega dobro mislečega izseljenca, ker bi vanjo mogel vstopiti vsak, ne glede na svoja politična in druga prepričanja.

3. V slogi je moč. Organizacija, ki bi skrbela za slogo, bi polagoma prišla tudi do finančne moči, da bi mogla vzdrževati svoj urad, ki bi bil članom na razpolago za nasvete, informacije in posredovanja pri oblastih. Takšen urad bi mogel biti obenem brezplačna posredovalnica za delo.

4. Posebno skrb bi moralo izseljensko društvo posvečati tudi gospodarskemu organiziranju svojih članov s pospeševanjem združništva. To nad vse važno polje skupnega delovanja je bilo do sedaj med nami popolnoma zanemarjeno. Posledice se poznajo:

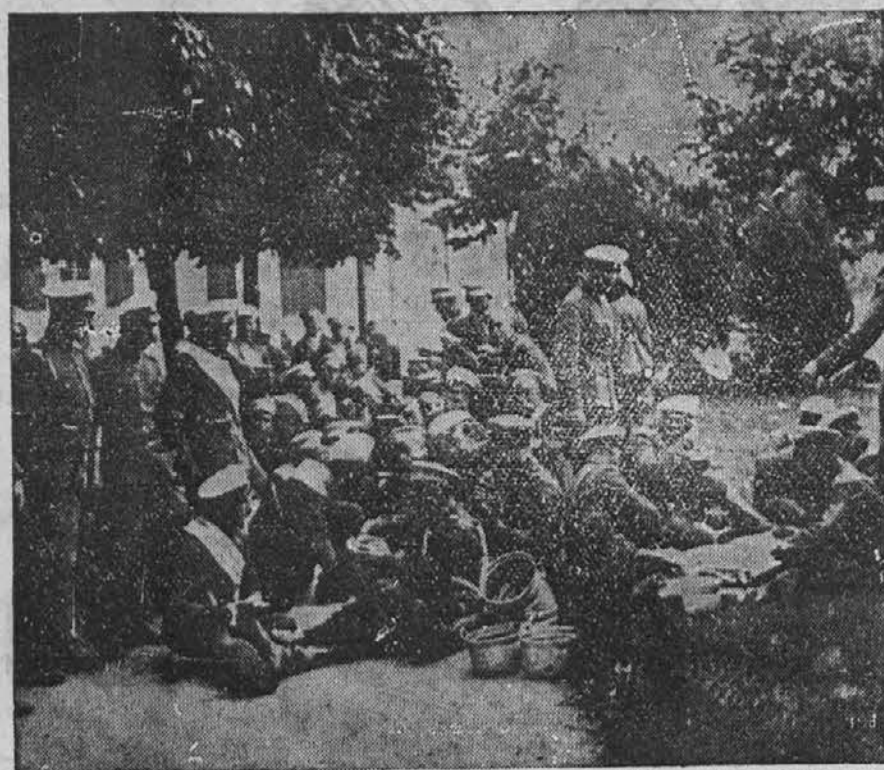
imamo sposobne in marljive delavce in obrtnike (mizarje, čevljarje, zidarje), ki bi danes, ako bi bili združeni, lahko delali v lastni zadrugi, pa so osamljeni in morajo po sili držati roke križem.

5. Gojitev izseljenske vzajemnosti bi tudi obrodila mnogo dobrega. Potrebno je, da si izseljenci podamo roke, ne glede na stan in položaj, da drug drugega dvigamo in vzpodbujamo ter si medsebojno pomagamo v svojih naporih za boljšo bodočnost. Nikjer nismo tako navezani drug na drugega, kakor v tujini. Za druge, med katerimi živimo, smo tuji; le med nami si nismo tuji, ker nas vežejo ista kri, isti jezik, isti običaji. Kdo nam v tujini pomore, če si sami ne? In izseljenska vzajemnost bi se morala izkazati pred vsem v slučajih nesreče in potrebe. Kakor se vsak član obveže, da bo plačeval članarino, tako naj se tudi obveže, da bo po svojih gmotnih možnostih podpiral tovariša izseljenca v potrebi.

6. Organizacija, ki naj združi in predstavlja našo skupnost, mora seveda skrbeti tudi za širjenje naše prosvete s tem, da prireja predavanja, vprizarja igre in goji našo pesem. A tudi na tem polju, na prosvetnem, je potrebno, da se združijo i tak pičle sile, ki so danes razcepljene. — Razcepljenost je kriva, če so naši diletantje v mnogih letih le malo napredovali. V tem je vzrok, da samo polovica obiskovalcev slovenskih prireditiv prisostvuje igram, druga polovica pa se prikaže v dvorano šele tedaj, ko se začne prosta zabava. Podobno zlo, kakor v igalskih skupinah, imamo tudi v pevskih zborih. Kako vse drugače bi bilo, ko bi se, z namenom resnega izpolnjevanja in ustvarjanja, združile najboljše igalske moči in vsi pevci!

Takšnemu društvu bi bila zagotovljena lepa bodočnost in bi radi tega moglo tudi računati s čim prejšnjo udeležitvijo starih sanj o lastnih društvenih prostorih. Prizadevati bi si moralo, da pride čim prej do zemljišča, na katerem naj vzraste za prvo silo vsaj dvorana. Koliko slovenskega denarja je že šlo za najemnine društvenih prostorov in dvoran za prireditve! Ogromni tisočaki! Šest in še več letni napor društvenikov, članarina, ki so jo plačevale, dohodki vseh prireditiv so šli v tuje zidove.

Nihče ne more zanikati velikega napora, ki so ga izvršili naši društveniki tekom dolgih let nesebičnega in

Četa bolgarskih vojakov na Noreškijevem trgu v Sofiji povodom državne prevrata

požrtvovalnega delovanja. Res pa je tudi, da uspehi tega delovanja niso nikakor v skladu z izvršenim naporom.

Žalostno je tudi, da so se vprav v društvi začeli netiti osebni in načelni spori, ki so že mnogo škodovali naši skupnosti. Zato bi bil čas, da se ta preteklost, ki je tesno združena z danes še obstoječimi društvi, izbriše za vedno ter se prične skupno delo na zdravih in krepkih temeljih.

Nepravilno samoljublje in pretirana navezanost na imena posameznih organizacij nas ne sme ovirati, da pametno in pošteno priznamo: Kreniti moramo na novo pot.

Če ne krenemo na takšno pot, na skupno pot, bo razkol med društveniki vedno večji in z njim bo le še bolj rastla apatija izseljencev za naša društva.

1 od 20.000

TEŽKA LETALSKA NE SREČA V OSJEKU

Pri neki letalski prireditvi, ki se je vršila 25. t. m. v bližini Osjeka, je neko zasebno letalo, čigar akrobacije so ljudje občudovali, treščilo iznenada v občinstvo. Dogodil se je pretresljiv prizor, ko so ljudje opazili, da pada letalo nanje, a se radi gneče niso mogli umakniti. Osem oseb je zgubilo življenje, deset pa jih je bilo težko ranjenih. Oblasti so uvedle preiskavo, da ugotove, kaj je nesrečo povzročilo.

INCIDENT NA JUGOSLOVANSKO-MADZARSKI MEJI

Iz Budimpešte poročajo, da je jugoslovanska obmejna straža utrelila nekega madžarskega kmeta, ki je imel na obeh straneh meje posestvo, ko je ponoči hotel preko meje. Uvedena je bila preiskava.

POIZVEDOVANJA

Tukajšnje kr. jugoslovansko poslaništvo prosi, da se nemudoma javita konz. odseka v ulici Charcas 1705 naslednja rojaka:

Stjepan Rakonci iz Trnjana in Mihajlo Mandrap, svak dne 22. aprila t. l. ubitega Rista Valića.

JUGOSLOVANSKI KLUB

V proslavo Vidovega dne, priredi odbor Jugoslovanskega kluba v društvenih prostorih ul. Florida 621 društveno zabavo s plesom.

Spored obsega naslednje točke:

1. Koračnico iz "Zrinjskega", poje "Jadran";
2. Serenato od Demyenja, poje isti pevski zbor;
3. Vidalita od Aguirreja, poje bariton g. Daniel;
4. Cigane iz "Grofice Marice", poje tenor g. Sivcarevič;
5. Flor de loto od Niemana, klavirska točka, izvaja g. Soto;
6. Miramar od Furine, id.
7. A la luz de la luna, mehikanska pesem, duet;
8. Guitarra Española od Randa, poje bariton g. Daniel;
9. Dalmatinski šajkaš, pojeta gg. Sivcarevič in Marasovič;
10. Tam gdje stoji od Lisinskega, poje pevski zbor "Jadran";
11. Što čutiš od Jenka.

Po tem sporedu se vrši ples. Člani in dame ne plačajo vstopnine, povabljeni \$ 2, člani društev \$ 1. Ni potrebna etiketna obleka. K obilni udeležbi vabi Odbor.

KROJAČNICA P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom

Buenos Aires, Billinghurst 271 dpt. 2 (višina ulice Cangallo 3500)

Clínica Médica "SLAVIS"

Ravnatelj: Dr. D. CALDARELLI

Upraviteljica: bolgarska rojakinja dra. Radka Ivanović
Vestno zdravljenje notranjih, želodčnih in srčnih bolezni.

SPOLNE BOLEZNI

(Kapavico in sifilis)

zdravimo po modernem in sigurnem nemškem načinu.

Posebna sprejemna soba in poseben ambulatorij za ženske, ki jih zaupno zdravijo zdravnice, specializirane v vseh ženskih boleznih.

Govorimo jugoslovanske jezike in sprejemamo od 10. — 12. ure ter od 3. — 7. popoldne

ZMERNE CENE

OLAJSAVE ZA PLAČEVANJE

SAN MARTIN 522, II. nadstropje

U. T. 31 Retiro — 1619

Beleške

Mrznja in jeza včasih povzročita pri navadnem zemljanu, do pri izražanju svojih hudih čvstev ne meri besed in ne gleda na meje. V večini slučajev se pozneje, ko se je pomiril, kesa, da se ni znal brzdati ter da mu je ušlo več, nego je prav in dostojno, pa išče v svoji razburjivosti olajševalno okolnost za svoje obnašanje.

Išče jo in jo včasih tudi najde.

Drugače pa je z novinarjem. Posebno pa s takšnim, ki urejuje glasilo, katero izhaja en sam krat na teden. Takšen novinar ima časa dovolj, da še en krat pregleda kočljive stvari, ki jih je napisal, da jih pretehta in trezno presodi preden gre do javnosti.

Zato ne more noben pameten človek najti olajševalne okolnosti za ono, kar spravljata v svet takozvani glasili srbsko-hrvatskega dela naše tukajšnje skupnosti.

Mi končno že razumemo, da se lahko mrznja tudi dva človeka, ki sta že ponovno sedela skupaj pri isti mizi v uredništvih nekaterih izmed dolge vrste tukajšnjih srbsko-hrvatskih listov, ne moremo pa razumeti, čemu neki je potrebno, da se pred očmi cele naše kolonije obmetavata z najbolj hudo dehtečim blatom. Mar ge v onem delu naše tukajšnje jugoslovanske skupnosti res ni važno vprašanje, nego sta dva človeka ter njuno zasebno življenje?

Vlačijo se na dan najbolj črne obdolžitve, stolpci se polnijo z izrazi, ki jih ni najti v besednjakih, namenjenih širšim krogom, objavljajo se groba pisma, natrpana z najbolj prostaškimi izrazi itd. itd.

To, dragi moji, to že ni nikakršno novinarstvo, marveč je bolj podobno onemu opravilu, za katero se spodoben človek skriva v kot in se ne kaže pred svetom.

Nismo nikoli marali drezati v to zadevo in tudi sedaj se je le neradi dotikamo. Stvar pa postaja še takšna, da ne moremo izbegovati še nadalje dolžnosti, ki nam, kot članom jugoslovanske kolonije, vleva, da povemo svoje mnenje.

In to naše mnenje, povedano s vso odkritosrčnostjo, je:

1. da je ono, kar počenjata takozvani glasili srbsko-hrvatskega dela naše kolonije, pravi škandal, ki mora vsbuditi ogorčenje vsakega poštenega Jugoslavana, ker ne presega samo mej časnikarske dostojnosti, marveč je v kričočem nasprotju tudi z najelementarnejšimi pravili najbolj primittivne dostojnosti sploh;

2. da tako pisani listi nimajo pravice nastopati v imenu naše kolonije, ki jo v svoji ogromni večini tvorijo pošteni in dostojni izseljenci;

3. da si ne moremo misliti, da bi ti pošteni in dostojni izseljenci podpirali takšne liste, in

4. da so, torej, za sramoto, ki pada radi takšnega početja na našo tukajšnjo skupnost (pred vsem v oči domovinske javnosti, ker tukajšnja — hvala Bogu! — našega jezika ne razume) odgovorni v prvi vrsti oni, ki s svojim denarjem omogočajo takšno mazanje papirja.

In je res žalostno, da moramo takšne beleške pisati vprav za Vidov dan...

ARGENTINSKE VESTI

VIDOV DAN

Javili smo v prejšnji številki našega lista, da se bo povodom Vidovega dne darovala v katedrali na Plaza Mayo slovesna božja služba v počastitev spomina onih, ki so padli za svobodo domovine. Odbor Sokolskega društva Buenos Aires I. pa nam sedaj sporoča, da je katedrala na dan 1. julija zasedena in da se bo maša darovala radi tega v cerkvi "Nuestra Señora de la Merced", na ulici Reconquista 207, ob 11. uri.

Odbor Sokola Buenos Aires I. vabi vse člane naše kolonije, naj v čim večjem številu prisostvujejo tej službi božji.

MED RADIKALI

Znano je, da je Uriburujeva vlada razveljavila volitve, ki so se bile vršile v pol. r. Buenos Aires v letu 1931, ker so bili radikali dosegli veliko zmago, dasi so se volitve vršile v času vojaške diktature. Od takrat personalistični radikali niso hoteli ničesar več slišati o kakšnih volitvah, dokler se prilike v državni "temeljito ne izpremenijo". To svoje pasivno zadržanje so ohranili tudi pozneje, ko se je končala doba Uriburujevе diktature, in tudi na konvenciji v Santa Fe so se voditelji stranke ponovno izrekli za "aktivno abstinenco". Ona "aktivnost", ki se je takoj pokazala v izbruhu vstaje, ki naj bi radikalom spet pomagala do vlade, se je pa klaverno izjalovila, kakor so se bili že prejšnji takšni poskusi.

Od tedaj se je začela med personalisti ofenziva proti abstinenci in vedno večji je zbor onih, ki zahtevajo, da se stranka udeleži volitev. Glede te zadeve se sedaj posvetujejo radikalni prvaki v buenosaireški pokrajini in, kakor kaže, se bodo odpovedali abstinenci.

ZAKON O STOLICI

Poslanska zbornica je v četrtek odobrila osnutek takozvanega zakona o stolici („Ley de la silla"), ki določa, da mora biti v vsaki delavnici toliko stolic oziroma sedežev z naslonilom, kolikor oseb je zaposlenih, da si osobe more odpočiti tekom odmorov ter jih tudi uporabljati pri delu, ako je to mogoče. Prav tako bodo morala imeti sedeže za osobe vsa vozila, kakor tramvaji, avtobusi, železniški vozovi itd., pa tudi dvigala. Za delodajalce, ki prekršijo ta zakon, so določene denarne kazni od 20 pesov dalje.

ZAPUŠČINA ZA UNIVERZO

Carmen Luisa Bernacci de Diaz, ki je umrla 15. t. m., je zapustila buenosaireški univerzi vse svoje premoženje, ki ga cenijo na pol milijona pesov.

NIČ NOVIH PRISELJENCEV

Priseljevanje v Argentinijo se je skoro popolnoma ustavilo radi slabega gospodarskega položaja in pa radi omejitve, katere povzročajo velike sitnosti človeku, ki se hoče tu naseliti.

Glasm podatkov, ki jih je objavilo glavno ravnateljstvo za imigracijo, ni prišel v prvih pet mesecih t. leta v deželo noben priseljenec v pravem pomenu besede, to je nihče, ki bi bil prišel sem z namenom, da si poiče dela in zaslužka.

Do konca maja se je pripeljalo v Buenos Aires 2245 potnikov prvega razreda (lani, v istih mesecih, jih je bilo prišlo 2541), v drugem in tretjem razredu pa se jih je pripeljalo 9467 (lani 9521).

Od teh 9467 potnikov je bilo 3965 takšnih, ki so že prej živeli v Argentini in so bili le začasno zapustili deželo; 461 je bilo trgovcev in turistov, 353 jih je bilo namenjenih v druge južnoameriške države; poljedelcev pa je bilo 94 in specializiranih delavcev 21, a prišli so v Buenos Aires z delovnimi pogodbami v žepu.

ZA ZAŠČITO MATERINSTVA

Socialistični senator Palacios je že lani predložil v višji zbornici zakonski osnutek za zaščito delavk, ki postanejo matere. Predlog je bil izročen v proučevanje posebni komisiji in je tako zaspal. "Centro Socialista Femenino" se je sedaj obrnil na senat s posebno prošnjo, da podpreza častitljive zakonodajalce.

RADI ZLOSTAVLJANJA UMRL

V bolnišnici v Tres Arroyos je preteklo soboto umrl španski državlján Aurelio Pascual baje na posledicah zlostavljanja, ki ga je moral pretrpeti na tamošnji policiji, ko so ga zališevali. Uvedena je bila takoj stroga preiskava in iz La Plate je bil poslan na lice mesta poseben nadzornik, ki je že moral kaj najti, ker je takoj suspendiral dva častnika tamošnje policije.

SPET KOBILICE

Iz raznih krajev pokrajine Corrientes poročajo o veliki škodi, ki jo tam povzročajo oblaki požrešnih kobilic. Poljedelci so napram tej nadlogi brez moči, ker nimajo primernih sredstev za pokončavanje kobilic.

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi. Vsako nedeljo se

PLEŠE

Lepi prostori, pripravní za svatbe — Prenočišča \$ 0.70
Za obilen obisk se pripravite cenj. rojakom lastnik

EMIL ŽIVEC
PATERNAL Osorio 5085

"GRAF ZEPPELIN" V BUENOS AIRESU

Danes predpoldne prispe v glavno mesto Argentiniije orjaški nemški zrakoplov "Graf Zeppelin".

ŠTETJE BREZPOSELNIH

Kongres je sklenil, da se mora od slej izvršiti vsako leto po dva krat štetje brezposelnih delavcev in uradnikov v vsej državi. Prvo štetje se mora izvršiti v času največje zaposlenosti, drugo pa v času vsakoletnega največjega zastaja dela. Da bo štetje čim bolj točno, je predvideno tudi sodelovanje krajevnih delavskih sindikatov in drugih organizacij.

ONI PRIJATELJI NASEGA LISTA, KI ŽIVE NA PATERNALU,

se lahko naročijo na "Novi List" pri rojaku Slavku Škofu, ki ima papirnico v ul. Garmendia 4971. Istotam se sprejemajo tudi naročnine za "Ženski svet" ter se prodajajo tudi posamezne številke te priljubljene ženske revije.

PRIREDITEV "LJUDSKEGA ODRA"

V dvorani "XX Settembre", na ul. Alsina, se je vršila preteklo nedeljo prireditev D. K. D. Ljudskega odra. Nastopil je pevski zbor, ki je zapel dve Hajdrihovi, nakar se je vprizorila Finžgarjeva drama v treh dejanjih "Veriga". Pomanjkanje vaj je povzročilo, da so bili nekateri prizori zelo ponesrečeni. Škoda! Kuplet pa je ugajal in se je moral ponoviti. Udeležba srednja.

DRUŠTVENIVESTNIK

IZ JUGOSLOVANSKEGA PATRONATA

V času od 1. do 16. junija t. leta so bile zaposlene naslednje osebe potom urada Jugoslovanske izseljeniške zaštite:

Ante Vajčić, Janko Zlatič in Marin Ružić kot mizarji; Ivan Kerić kot delavec v tovarni masla; Marija Medak in Marija Staničić kot služkinji; Milan Čurčija, Nikola Predragović, Mirko Vitas in Janko Srčić, težaki; Lovro Špalj in Mate Antonjić, zidarja; Mate Šepić, ključavničar; Toma Eškinja kot čistilec kovin; Anton Pantić kot čebelar; Marko Barić, služabnik; Ante in Frana Šmalj kot "matrimonio".

Todo el mundo debe conocer al
SASTRE DEL SOTANO
donde un peso vale dos
Trajes, sobretodos y perramas
desde \$ 27., Hechuras desde \$ 27
TUCUMAN 449
Descuento del 5 o presentando
este aviso.

DIPLOMIRANA

Krojačnica

Leopold Ušaj

Calle GARMENDIA

štev 4973

Tu boste našli najboljše postrežbo, dobro izbero angleškega in češkega sukna ter solidne cene.

Prvovrstno delo

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI KOLEDAR

1. julija — šesta pobinkoštna nedelja, posvečena spominu dragocene krvi Gospodove — slovenske božje službe kakor po navadi, ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.
2. julija — ponedeljek — posvečen spominu, kako je šla Marija obiskat svojo teto Elizabeto.
3. julija — torek — spomin svetega papeža Leona II.
4. julija — sredo — spomin svete Elizabete, portugalske kraljice.
5. julija — četrtek — spomin svetega Antona Marije Zaharija, ustanovitelja reda Sinov svetega Pavla.

SOKOL "LA PATERNAL"

Odbor Sokolskega društva "La Paternal" vabi članstvo in vse rojake, naj se udeleže v nedeljo, dne 1. julija, ob 11. uri dopoldan, slavnostne službe božje v proslavo Vidovega dne, ki se bo vršila v cerkvi "N. S. de la Merced", ki se nahaja na ulici Reconquista, vogal Cangallo.

Odbor.

PRIREDITEV V CORDOBI

Jugoslovansko podporno društvo v Córdoba vabi tem potom na svojo prvo plesno prireditev, ki se bo vršila v nedeljo, 8. julija, v dvorani "Ukraina", ul. 82, štev. 1533, v Barrio Inglés. Zabava se prične ob 8. uri zvečer in bo trajala do ranega jutra. Vabimo vse Jugoslovane in Jugoslovanke iz mesta in okolice, naj se udeležijo v čim večjem številu.

Vstopnina: za moške \$ 1.—, ženske pa brezplačno.

ODBOR.

KDO VE ZANJ?

Rajmund Slanc, bivajoč v Franciji, išče svojega brata Ignacija Slanca, doma iz Gonobič pri Celju, dravska banovina, Jugoslavija. Kdor bi vedel za njegov naslov, ali pa če sam čita te vrstice, je naprosen da to sporoči našemu uredništvu ali pa naravnost na ta-le naslov: Sr. Presidente de la Sociedad Francesa de Cocineros, Lavalle 1057, Buenos Aires.

CERKVENI KRONIKA

Zakrament svetega zakona sta sklenila Karolina Pelicon in Albin Antonič, pred pričama Zofijo Sulič in Ivanom Kacin. Želimo jima vse najboljše.

Zakrament svetega krsta sta prejela Alojzij Albert Mihelj, kateremu sta botrovala Marija kodrič-Mihelj in Karl Kerševan ter.

Lidija Emilija Vehar, kateri sta obema botrovala Rozalija Klavžar-Leskovec in Alojzij Leskovec, želimo vsa srečo.

Instituto Médico Moderno

Ta zavod je edini v Buenos Airesu, ki ne razpolaga samo z najmodernejšimi napravami za zdravljenje bolnikov, marveč jih tudi pregleda: X-žarki ter jim analizira kri in seč

Konzultacije in analize brezplačno

KAPAVICA — z vsemi njenimi komplikacijami: Hitro in sigurno zdravljenje potom elektrolize.

SIFILIS — 606-914. Periodične Wassermannove analize

KOŽNE BOLEZNI — Zdravljenje ekzema in sraba

REVMATIZEM — Zdravljenje po najnovejših načinih z injekcijami in z žarki

ŽENSKÉ BOLEZNI — Tok, nerednosti pri čiščenju. Bolnice sprejemamo v posebnem oddelku.

GRLO — NOS — UŠESA

V tej ceni so vključena tudi zdravila in analize

SPREJEMAMO

od 10. do 12. in od 14. do 21.

Ob nedeljah in praznikih pa samo od 10. do 12.

347 - SUIPACHA - 347

SLOVENSKA GOSTILNA

CALLE TRELLES 1167, BUENOS AIRES

(Pol kvadre od Gaone 2400)

ZBIRALIŠČE NAŠIH ROJAKOV OBŠIRNI PROSTORI
TER IGRISČA ZA KROGLE IN KEGLJE

Ples vsako nedeljo - Domača - postrežba - Zmerne cene

- Vsak rojak je dobrodošel -

☆ SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD ☆

VESTI IZ DOMOVINE

Otvoritev ljubljanskega velesejma

V sredo, dne 30. maja, se je na svečan način otvoril letošnji ljubljanski velesejem. Poleg razstave vzorcev so organizatorji priredili še celo vrsto drugih zanimivih razstav, ki kažejo razvoj Jugoslavije na raznih poljih udejstvovanja. Med temi razstavami so: kartografska, "Žena v piklicu", razstava ruske umetnosti pa razstava propagandnega materiala.

Protihotapcem

Tihotapstvo na severni državni meji še vedno cvete in je Maribor nekako središče vseh onih, ki se pečajo s tem prepovedanim poslom. Ves saharin, kresilni kamni ter nežigosane igralne karte, ki se razpečavajo po vsej državi, prihajajo preko severne meje. V Mariboru deluje ba je nekaj "veletihotapcev", ki pošiljajo druge, revne ljudi na nevarni posel, sami pa skrbe za razpečevanje vtihotapljenega blaga. Policija si že dolgo časa zaman prizadeva, da bi jih izledila, ker prijete tihotapci ne čujejo ali pa ne vedo povedati za svoje "delodajalce".

Oblasti so sklenile zvišati zaporno kazen na tri leta ječe, kajti tihotapci se raje puste zapreti leto dni, nego da bi plačali kazen oziroma denarno globo.

Lani je bilo na severni meji aretiranih 125 tihotapcev, od katerih je samo 30 plačalo kazen. Ta podatek gotovo pričja, da se s prepovedanim poslom pečajo večinoma revni ljudje, dočim gre skoro ves dobiček v roke razpečevalcev.

Dijaka pri nenavadnem poslu

Polica j je zasačil na Sv. Petra cesti, v Ljubljani, dva dijaka, ki sta bila vdrila v Pirnatovo manufakturno trgovino, od koder sta hotela odnesti nekaj blaga.

Nesrečna smrt otroka

Pet letna deklica Ivanka Vrhovnikova iz Rakovnika pri Kamniku je utonila v prekopu med tovarno Titan in elektrarno na Duplicu. Dekletce je trgalo na travniku cvetlice, a se je preveč približalo prekopu ter zdrknilo v deročo vodo.

Bolgarski književniki v Jugoslaviji

V zadnjih dneh maja je posetila Jugoslavijo skupina bolgarskih književnikov. Bili so v Beogradu, v Zagrebu in tudi v Ljubljani. Povsod so bili zelo lepo sprejeti. Ogleдали so si razne zanimivosti, prisostvovali svečanim gledališkim predstavam, pred vsem pa uporabili čas, da so navezali stike s srbskimi, hrvatskimi in slovenskimi književniki.

Posebno belgijsko poslanstvo pri kralju Aleksandru

Dne 29. maja je kralj Aleksander sprejel v Beogradu posebno belgijsko odposlanstvo, ki je prišlo sporočit, da je stopil na belgijski prestol kralj Leopold III. Delegacijo je vodil podpredsednik belgijskega senata.

Dar kraljce

Na prošnjo župnika v Hlebcih pri Čapljinu, ki se je bil obrnil na dvor za podporo v svrhu nabave dveh umetniških oken za novo zgrajeno župno cerkev, je kraljica Marija nakazala 10.000 dinarjev.

Velkodušen dar

Tvrška Jugočeska v Kranju je sporočila občini, da daruje sto tisoč dinarjev za novo šolsko zgradbo. Podpora izplača takoj, ko se začne nova šola graditi.

Požar

V Kozarjah pri Dobrovi je izbruhnil požar v parni žagi posest. in sedlarja Jakoba Trobca. Uničil je poslopje, v katerem je bila žaga, ter strojne naprave. Vzrok požara ni znan.

Ker je umoril mačeho

Mariborsko sodišče je obsodilo na 20 let robije in na trajno izgubo častnih pravic 23 letnega viničarskega sina Franca Herička iz Dobrenja, ki je na zverinski način s kolom umoril svojo mačeho Terezijo Heričko, staro 60 let. Zagovarjal se je, da je bil pijan.

Delo v trboveljskih premogokopih

Trboveljska premogokopna družba se je koncem maja končno domenila z ravnateljstvom državnih železnic glede dobavljanja premoga. Družba je znižala cene za 4 od sto pri normalni mesečni količini. Rudarji, med katerimi je velika brezposelnost, upajo, da se obratovanje v najkrajšem času spet prične v večjem obsegu.

Obupen korak

V Beogradu si je vzel življenje glavni ravnatelj zavarovalne družbe "Assicurazioni Generali". V smrt ga je gnalo, ker je na svoj račun podpisal za več milijonov dinarjev menic.

Smrt v plamenih

V skednju prodajalca oglja Rupene na Rakeku je nastal v nedeljo, 27. maja, požar, ki se je naglo razširil. Iz gorečega skednja, v katerem so Rupenovi tudi stanovali, so rešili vse pohištvo ter konja in tovorni avto. Obstojala je nevarnost, da se ogenj razširi tudi na sosednja poslopja, ker je pihal močan veter. Zato so prihitali na pomoč tudi ognjegasilci iz Ivanjega sela in z Unca. Po velikem naporu se jim je posrečilo omejiti požar. Šele naslednjega dne so našli na pogorišču popolnoma zoglenelo truplo Rupenovega soferja, ki je bil spal na senu in ga je bil dim najbrž zadušil, da se ni mogel rešiti. Ker niso vedeli, da je bil šel spat na seno, je bila njegova nesrečna smrt neizbežna.

Slika iz Kaknja

Objekane žene in dekleta pred nesrečnim bosanskim premogokopom

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Ker so delali denar

V Mariboru so bili obsojeni skupno na 4 leta ječe in na 1500 Din. globe brezposelni oskrbnik Anton Kokot, zakonca Franc in Alojzija Kurnik, njuna sinova Franc in Rudolf in pa Franc Kokot ter služkinja Rosalija Krumplova, vsi iz Jareninskega doma. Obdolženi so bili, da so ponarejali 100 dinarske bankovce, a so se tako slabo razumeli na ta posel, da niso niti enega mogli spraviti v promet.

DROBNE VESTI

V Brazilu, v državi Bahia, je pripravil zastopnik neke severnogerijske petrolejske družbe vstajo, ki je imela izbruhniti na dan sv. Ivana ter strmoglaviti deželno vladu. Pa mu ni uspelo, ker so oblasti še o pravem času izvohale njegove načrte.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

LETNIH \$ 5.—

ni mnogo za dober in zanimiv list velikega formata

NAROČITE SE!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Z MIRNIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE NI V REDU. NAŠLI BOSTE V NAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA. KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

VESTI S PRIMORSKEGA

GONJA PROTI ŠKOFU DR. FOGARJU

Tržaška fašistična klika si prizadeva onemogočiti škofa Fogarja v Trstu, pa radi tega nadaljuje s svoj gongu. Da bi pritiskali na Vatikan, so fašisti nahujskali, potom svojega tajnika Perusina, vse tržaške poslance in senatorje, da so pri vladi protestirali radi "proti italijanskega zadržanja" tržaškega škofa.

Mons. Fogar se je mudil prejšnji mesec v Rimu, kjer sta ga sprejela v avdijenco papež Pij XI. in pa vatikanski državni tajnik mons. Pacelli. Vatikan je v tej zadevi zelo rezerviran in se še nič ne ve, kakšno stališče namerava zavzeti v sporu med dr. Fogarjem in tržaškimi fašisti. Vendar pa je značilno, da je katoliška agencija "Corrispondenza" prinesla vest, da bo dr. Fogar najbrž sam podal ostavko na svoje mesto ter mu bo Vatikan podelil važno misijo v drugem ambitu. Gotovega pa ni še nič.

O fašistični gonji so že mnogo pisali tudi drugi evropski listi. Ugledno francosko glasilo "Temps" se je bavilo z njo v dolgem članku, v katerem je izrazilo mnenje, da bi Vatikan v tem vprašanju ne smel odnehati, ker je zadržanje tržaškega škofa popolnoma v skladu z načeli katoliške Cerkve.

Iz Trsta poročajo, da je tržaška škofija močno zastražena in da je dr. Fogar prav za prav jetnik državnih oblasti, ker zapišejo karabinerji vsakega, ki gre v škofijsko palačo. Fašistična glasila so začela ljuto napadati razne slovenske in hrvatske duhovnike, ki si še upajo pridigati v slovenskem oziroma hrvatskem jeziku.

Dolgotrajna preiskava

V Golcu, v Čičariji, je bilo že lansko leto aretiranih sedem fantov, ker da so baje rovarili proti Italiji. Odvedeni so bili na Reko, kjer še sedaj čakajo na razpravo, ki se je že večkrat odgedila, ker ne morejo oblasti zbrati zadostnih obtežilnih dokazov.

"Centralna posojilnica" v Gorici mora likvidirati

Vodstvo goriške "Centralne posojilnice" je sklenilo prostovoljno likvidirati ta solidni slovenski denarni za-

vod. Posojilnico prevzame Banca Cattolica del Veneto". Zavod je bil aktiven, a se je moralo vodstvo odločiti za likvidacijo, ker so oblasti zagrožile s fašističnim komisarjem.

Aretacije v Gorici

Koncem maja so goriški karabinerji aretirali mehanika Simandela, nekoga njegovega pomočnika in pa pri tvrdki Koren uslužbenega g. Lebana. Črez par dni so jih odpeljali iz Gorice v Rim ter jih tam zaprli v "Regina Coeli". Policija jih dolži, da so delali protirežimsko propagando.

Marijan Čotar postal žrtev policijske spletke

O tragediji rojanskega rojaka Marijana Čotarja, ki se je vrgel v Trstu s tretjega nadstropja kvesture, je ljubljanski "Slovenec" izvedel še naslednje podrobnosti:

Čotar je padel na glavno ulico pred kvesturo, kjer teče rojanski tramvaj. Padel je naprej na tramvajsko žico, nato na tla. Prav radi te okolnosti ni bil na mestu mrtev, pač pa je umrl šele v bolnišnici. Tu je še poljubil križec, ki mu ga je dal v poljub duhovnik. Bolniki so še slišali, kako je dejal: "Hvala Bogu, da je konec trpljenja. Strašno so me zdelali..." Čotar se je očitno vrgel skozi okno, da bi se rešil mučenja med zasliševanjem na policiji.

Kar je še bolj tragično: Čotarja je zvalila v past tržaška policija. Prejel je iz Trsta brzozjavko, naj se vrne iz Jugoslavije domov v Trst, kjer ga čaka služba. Kazni naj se nikar ne boji, ker je bila zadeva že urejena z oblastvi. Na sporočilu so bili podpisani svojci! Čotar je verjel in se odpravil domov. Italijanska policija ga je takoj aretirala.

Podobne brzozjavke je prejelo še več priseljenih Primorcev. Nekaterim je bilo brzozjavljeno, naj pridejo takoj domov, da je mati na smrtni postelji. Ti so res šli na pot in po skrivnih potih prekoricali mejo. Ko so prišli domov, so jim svojci povedali, da oni sploh, niso nič brzozjavili! Tudi bolan ni bil nikdo. Od teh ni italijanska policija nikakor ujela, temveč so se srečno vrnili v Jugoslavijo. Stojimo torej pred novo specialiteto fašistične policije, ki fašizmu gotovo ni v čast!

Slab pastir

Administrator goriške škofije Sirotti je bil svoj čas osrečil Standrež z italijanskim kaplanom, člasi ga prav nič ni bilo treba, ker je domači župnik g. Kosovel brez težav opravljal svojo službo. Kaplana so kmalu vsi obsovražili, ker se je izkazal ne samo kot ovaduh, marveč tudi kot pravi pohujševalce cele vasi. Posebno nesramno se je obnašal v šoli. Nekoč je tekom pouka vprašal učenca, kdo in kje je naš Bog. Otrok mu je odgovoril, da je v nebesih. Kaplan pa je tedaj ves togoten snel z zida Mussolinijevo sliko ter zdivjal: "Ta-le je naš Bog in živi v Rimu"! Radi takšnih in podobnih slučajev je moral Sirotti končno odpoklicati svojega protežiranca.

Standreške ženiče, ki so hodile na Sv. Goro prosit boga, naj bi njihovo vas rešil tolikega pohujšanja, hvalijo sedaj Vsegamogočnega, da je uslišal to prošnjo.

PISMO S KRASA

Emigrantsko glasilo "Istra" je priobčilo v svoji 21. številki od 1. junija naslednje pismo iz Dutovelj, datirano maja 1934:

Kot drugim občinam v Julijski Krajini, tudi nam ne prizanašajo niti gospodarske neprilike, niti fašistični mogotci.

V zadnjem času so šla samo v Kranjski vasi, ki ima petdeset hišnih števil, štiri poselstva na boben, in sicer: poselstvo Gorjupa Antona, št. 31, ki ga je prevzela neka tržaška banka; Gomizelja Mihaela, št. 38, ki ga je prevzel neki član družine vupanju, da reši domačijo; Orla Ivana, št. 32, in Subca Antona s št. 7, ki ga je prevzela tudi neka tržaška banka. Če pojde tako naprej, bo boben kmalu zapel tudi drugim.

Dutoveljski podežat Teodor Kompare ki je domačin, gostilničar in posestnik iz Krepelj, je vnet fašist.

Zahteval je, da se vsi občinarji vpišejo v "Dopolavoro". Nekaj dni pred volitvami je po okoliških vaseh prirajal volilne shode. Tako je tudi v Kranjski vasi, v gostilni Gomizelj, imel dolg govor v italijanskem jeziku. Pozival je domačine, da se vsi udeležijo volitev in zažugal z občutnimi posledicami. Poleg podežata sta v službi fašističnih mogotcev tudi domačina Ravbar Ivan, policaj, doma iz Dutovelj, in Ušan Ivan, cestar, doma iz Kranje vasi. Slednji je znan daleč naokoli kot fašistični podrepanik. Za to trditev zadostuje ta le dogodek: Nekega fanta, doma iz Dola pri Liskovici, je, ko se je vračal iz postaje proti domu, aretirali v Dutovljah v restavraciji pri Zivcu, ker je prepeval slovensko pesem. Aretiranca so sicer karabinerji kmalu izpustili, ker so ugotovili, da ni zakrivil ničesar. Toda že dejstvo, da domačin, navaden civilist, lahko izvrši aretacijo, nam dokazuje, kakšna služba je povjerjena Ušaju poleg službe cestarja.

Letošnje leto smo dobili tudi lepo, novo šolsko poslopje, ki je dvonadstropno in obsežno. Zidala ga je neka italijanska tvrdka. Meseca februarja je bila pompozna slavnostna blagoslovitev šole. Poslopje se je zidalo na breme občinske uprave.

Poleg drugih vrakidanjih težkoč, nas oblastva tepejo z izredno visokimi globami radi žganjehube in proda je zganja.

V Kranjski vasi so bili kaznovani, rari žganjekuhe: Vrč Polikarp na tri mesece zapora in 1750 lir denarne kazni, Gorjup Marjan na 7 mesecev zapora in 2500 lir denarne kazni dalje Gorjupova mati Viktorija, ki so jo oblosti obdolžile, da je imela na men prodati to žganje, je bila obsojena na tri mesece zapora in 2750 lir denarne kazni, oče Franc Gorjup pa na 300 lir globe. Dalje sta bila zato, ker sta kupila od Gorjupovih vsak po dva litra žganja, obsojena na 150 lir denarne kazni Tolar Blaž in Tolar Herman. K temu so morali poravnati še pravdne stroške, ki so znašali za vsakega po 300 lir in več. S takšnimi šibami nas tepejo. Naš človek, kateremu se ne nudi danes prav nobenega zaslužka, mora venomer samo plačevati davke, davčne doklade, razne pristojbine, globe, članarine in prispevke; zato leze v dolgove.

Nova vojašnica v Šturjah

Za pokopališčem v Šturjah pri Ajdovščini zidajo veliko vojašnico. Z delom se jim tako mudi, da bo kosar na gotovo še letos končana.

Bivši vodiški župan konfiniran

Maja meseca lanskega leta je bil v Vodica, v Istri, aretirani bivši župan kmet Grga Bubnjič; čez nekaj časa ga je sodišče obsodilo "radi politike" na 16 mesecev zapora, na povračilo sodnih stroškov ter na 3.000 lir globe. Nekoliko mesecev je predsedel v reški jetnišnici, sedaj pa prihaja vest, da se nahaja na Liparskih otokih, kamor ga je poslala pokrajinska komisija za konfinacije.

Naznanjam, da sem prevzel Brivnico "ESTRELLA"

ter se rojakom priporočam za obilen obisk. VISO MARIČIČ
Osorio 589 Paternal

Francoska letalca Rossi in Codos, ki sta bila namenjena iz Francije v Kalifornijo, sta srečno preletela veliko lužo, a sta morala pristati v New Yorku. Silka kaže letalo "Joseph Le Brix" ob pristanku na ameriškem letališču.

ANTON ČEHOV:

GOVORNIK

Bilo je lepo jutro, ko so pokopavali občinskega nadzornika Kirila Vavilonovega, ki je bil umrl radi dveh zelo razširjenih boleznih: radi hude žene in pa ker je bil vdan pijači. Ko je mrtvaški sprevod krenil iz cerkve proti pokopališču, je eden izmed pokojnikovih tovarišev vzel voz ter se dal brž odpeljati proti domu svojega prijatelja Gregorija Sapojkina, ki je bil še mlad človek, a je bil že dosegel slavo.

Z izredno nadarjenostjo je znal improvizirati poročne, pogrebne in druge priložnostne govore. Mogel je govoriti ob katerikoli uri: komaj prebujen, še tešč, pijan ali pa v mrzlici. Njegovi govori so bili zmerom uglaje ni in obsežni; v njegovem besedišču je bilo več milih besed nego kamenov na kolovozu. Govoril je spretno in tako na dolgo, da so morali včasih klicati policijo, da ga je prekinila.

"Tebe sem prišel iskat, moj dragi!", je začel prijatelj, ko ga je našel doma. "Oblecite se, pa greva! Eden izmed naših je umrl; sedaj ga spravljamo na drugi svet, pa se je treba posloviti od njega. Kakršnakoli neumnost bo dobra... Nate se zanašamo. Ko bi bil umrl kak navaden uradnik, bi te ne nadlegovali; a ta-le je bil nadzornik. In takšnega ni mogoče pokopati brez govora."

"Aha!" je vzkliknil Sapojkin. "To je bil po vsej priliki oni nadzornik, ki je bil vedno pijan ko krava?"

"Kajpada! Tisti, tisti... A sedaj pojdiva..."

Sapojkin je rad šel. Z roko si je pogladil lase, svojemu obrazu je dal izraz globoke žalosti in je stopil na ulico. Ko je bil med pokojnikovimi prijatelji, je izjavil:

Iz zapora se je vrnil

Mladenič Josip Floridan iz Vodice se je vrnil zadnje dni maja iz Bistrice, kjer je bil zaprt kakšnih 30 dni. dolžili so ga, da je razpečeval prepovedane hrvatske knjige. Strogo so ga zasliševali, več krat so na njegovem domu izvršili preiskave, knjig pa le niso mogli najti. Zato so ga spet pustili na svobodo.

Odvedli so ga bili popolnoma zdravega, vrnil pa se je bolan tako, da mora čuvati posteljo. Nikakor noče povedati, kaj da se mu je dogodilo v zaporu.

"Poznal sem tega človeka. Bil je takšna žival, kakršnih je malo. Naj v miru počiva!"

"No, no, no!..." so ugovarjali.

"Ne spodobi se zmerjati umrlega..."

"Gotovo, da se ne spodobi! Na vsak način pa je bil tat..."

Dohiteli so sprevod in začeli stopati v vrsti. Mrtveca so nosili zelo počasi in na poti do pokopališča je bilo časa dovolj, da je človek mogel skočiti v krčme ter izprazniti kozareček na čast pokojniku. Tašča, žena in svakinja pokojnika so hudo jokale na pokopališču, kakor je pač navada. Ko so položili krsto v jamo, je žena zavpila: "Pustite me, da grem za njim!", a je previdno obstala na robu, ker se je najbrž spomnila na pokojnino.

Ko so se vsi potolažili, je stopil naprej Sapojkin, objel s pogledom pristotne ter začel:

"Kako naj verjamem očem in ušesom? Ta krsta, ti objokani obrazi, to vzdihovanje in to stokanje... mar niso to samo sanje? Joj, prejoj! Niso sanje in oči me ne varajo! Mož, ki smo ga videli še pred nedavnim tako čvrstega in tako zdravega, mož ki je kakor čebelica nosil v državno zakladnico davčni med, se je spremenil v mrliča. Kruta smrt, ki ne prizanaša, je položila nanj svojo hladno roko v času, ko je bil v kljub svojim letom, v popolni posesti svojih sil in je vzbujal največje nade... Prebridka zguba! Kdo ga bo nadomeščal? Imamo prav dobre uradnike, a Prokopij Osipič je bil en sam. Z vso svojo dušo se je bil posvetil izvrševanju svoje dolžnosti; bil je mož poštenjak, nepodkupljiv... Vselej zvest svojemu poklicu, ni poznal užitkov, ki jih nudi življenje, in se niti za svojo družinsko srečo ni utegnil brigati... Kdo ga nadomesti kot prijatelja? Vidim pred seboj njegov obrbit obraz, ki se smehlja; poslušam njegov blagi, prijateljski glas... Pokoj tvojemu telesu, Prokopij Osipič! V miru počivaj, pošteni in vzvišeni mučenik..."

Sapojkin je nadaljeval, navzočni pa so začeli šepetati med seboj. Govor je vsem dopadel. Izzval je bil nekaj solz, vseboval pa je marsikaj čudnega. Predvsem je bilo nerazumljivo, zakaj je govornik imenoval pokojnika Prokopij Osipič, ko je bilo vendar njegovo ime Kiril Vavilonov, nadalje je bilo vsem znano, da je bil pokojnik ves čas svojega življenja pravi rabelj svoje žene; in, končno,

je pokojni imel dolgo in gosto brado, katere si od rojstva dalje nikoli ni obril, pa je bilo radi tega čudno, da je govornik imel v mislih njegov obrbit obraz. Navzočni so se začudeni spogledavali ter so zmajevali z rameni.

"Prokopij Osipič!", je nadaljeval govornik s pogledom, usmerjenim v jamo. "Tvoj obraz je bil grd; morda je bil strašen. Godrnjal si in obrekoval, a vsi smo vedeli, da se je za temi zunanostmi skrivalo pošteno in blago srce..."

Tedajci so navzočni opazili da se z govornikom dogaja nekaj čudnega. Strmel je nepremično v neko smer; zenice so se mu razširile, začel se je vznemirjeno gibati ter je lezel vase.

Obmolnil je iznenada, odprl od začudenja usta na stežaj ter se okrenil k prijatelju, ki ga je bil prišel iskat:

"Poslušaj, stari... Saj je živ!", mu je dejal ves prepadel.

"Kdo je živ?"

"Prokopij Osipič! Tam stoji, pri onem-le spomeniku! Glej ga, tam-le!"

"Pa saj ni on naš mrlič! To-le truplo je od Kirila Vavilonova!"

"Pa saj si mi rekel, da je umrl nadzornik!"

"Tudi Kiril je bil nadzornik... Ta je lepa!... Nikar se tako čudno ne drži! Daj, no, nadaljuj!... Kaj pa si bodo ljudje mislili?"

Sapojkin se je spet obrnil proti zavajajoči luknji ter je z nezmanjšano zgovornostjo nadaljeval svoj govor.

Prokopij Osipič, ki se je bil približal, ko je slišal svoje ime, je molče kazal svoj jezni obraz.

Od tedaj ni Sapojkin imel nobene-ga govora več. Človek, katerega je on živega pokopaval, je občudoval njegovo zgovornost, odpustil pa mu ni nikoli, da je o njem dejal, da je nepodkupljiv in mož poštenjak. Trdil je, da je o živi osebi mogoče reči kaj takšnega samo z zlobnim namenom...

ALBERT BELTRAM

prilporeča cenj. rojakom svojo trgovino črevljev, šolskih potrebščin in tobakarno. Ima veliko izbero copat in nudi najbolj ugodne cene.

Dto. Alvarez 2288, esq. Trelles

NAJCENEJŠE VOZNE LISTKE

za v Jugoslavijo in Italijo ter iz teh držav v Argentinijo boste našli pri

Compañía General de Pasajes

"TRANSOCEAN"

BUENOS AIRES

SAN MARTIN 631

VOZNE LISTKE

za Jugoslavijo (ida) \$ 270.—
iz Jugoslavije (llamada) \$ 340.—
za Italijo Ida od \$ 300 do \$ 338.—

DENARNA NAKAZILA

izvršujemo brez prošnje, najceneje in hitro
Na nas lahko naslovite pošto in Vam jo mi dostavimo
Svoji k svojim! Uradujemo od 8. do 19. ure

IVO M. DRINKOVIĆ IN DRUG

Vi se morate zdraviti!

Nikar ne dovolite, da bolezen razjeda Vaš organizem; če čakate, utegne biti prepozno...

"CLINICA CANALE", LAVALLE 410,

zdravi z najbolj modernimi pripravami. Bolnike sprejemajo specializirani zdravniki in zdravnice.

SPOLNE BOLEZNI: Hitro in zajamčeno zdravljenje brez bolečin, naj bo bolezen nova ali zastarela, po sistemu prof. Zanderja.

REVMATIZEM: Bolečine v mišicah, kila. Črevesne in želodčne bolezni. Kronično zapretje. Sladkorna bolezen. Debelušnost.

ZIVČNE BOLEZNI: Nevralgija. Mrtvoud. Otroška paraliza.

KOŽNE BOLEZNI: Izpuščaji, pege in druge kožne bolezni

NADUHA: Zdravimo jo popolnoma z našim sistemom. Jetika.

ZENSKÉ BOLEZNI: Maternica, jajčnik, beli tok, šibkost, neredno čiščenja. Hitro zdravljenje. Na zahtevo sprejme bolnico specializirana zdravnica.

Bolniki iz notranosti dežele se morejo obrniti na nas s pismom, v katerem nam opišejo svojo bolezen.

S povratno pošto jim pošljemo svoje nasvete

PREGLED \$ 3.—; Ugodni popusti za daljše zdravljenje.

Sprejemajo zdravniki specialisti.

Od 9. do 12. ter od 13. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

GOVORIMO SLOVENSKO

"CLINICA CANALE"

LAVALLE 410

BUENOS AIRES

Restaurant "Europeo"

Edino znano shajališče naših rojakov v mestu
Prvovrstna postrežba na evropski način
Vsak večer svira

POPOLN TAMBURAŠKI ZBOR

kakršnega naši rojaki še niso imeli prilike slišati v Južni Ameriki. Ob spremljevanju tamburice se prepevajo naše lepe pesmi. Za obisk se priporočata vsem slovenskim rojakom

DIVIĆ IN BATICIĆ
Lastnika

RECONQUISTA 542

U. T. Retiro 31 - 3895

ZA POUK IN ZABAVO

Orjaški predor

Prihodnji mesec otvorijo na Angleškem velikanski predor, ki ga smatrajo za pravo čudo moderne tehnike. Zgradili so ga pod reko Mersey in bo vezal štiri mesta, ki štejejo skupno 1.250.000 prebivalcev; ta mesta so: Liverpool in Bootle na strani Lancashire ob reki, Birkenhead in Walsey na strani Cheshirea. Slovestnosti bosta prisostvovala angleški kralj in kraljica.

Predor so pričeli graditi decembra 1925. Dne 3. aprila 1929 so prišli delavci, ki so vrtali iz nasprotnih strani, skupaj in prevrtali še zadnje steno. Vrtali so tako natančno, da je znašala razlika glede lege obeh rovov komaj nekaj centimetrov. Nato so pričeli podzidovati predor. Obok so obdali z železno ploščo, ki so jo na notranji in zunanji strani zavarovali pred rjo s cementom.

Sredi predora bo tekla krasna betonska cesta. Vrhni lok bo pokrit s cementom, ob strani pa bosta obe steni v višini 2 m pokriti s črnimi ploščami iz stekla. Nato so položili na cement jeklene plošče. Dejansko bodo peljale skozi predor štiri ceste. Predor bo namreč imel na vsaki strani po dva vhoda. Po dveh cestah bodo vozili v eno smer, po dveh drugih v nasprotno. Proti sredini predora se obe mesti, ki gresta v eno smer, združita na velikanskem podzemeljskem križišču, ki napravlja vtis ogromne dvorane.

Dolžina predora od glavnega vhoda na Haymarketu v Liverpoolu do vzhoda na Chester-steetu v Birkenheadu znaša 3,43 km. Širina glavne ceste je 12 m. Poleg tega je na obeh straneh speljana pot za delavce in paznike, tako da znaša notranja svetloba predora 13,6 m. Izvedenci so ugotovili, da je to največji odvodni predor na svetu.

Skozi predor bodo vozili v prvi vrsti z avtomobili. Prav radi tega je bilo treba v prvi vrsti gledati na ventilacijo, sicer bi nastalo v predoru takšno ozračje, da bi se ljudje v njem zadušili. Izvesti ventilacijo takšnega predora ni bilo pač lahko. Po dolgih poizkusih so inženjerji zgradili črpalke, ki dovajajo predoru čist zrak in odvajajo pokvarjenega. Zato je bilo potrebnih šest velikanskih naprav, katerih obratovanje se avtomatično uravnava v posebni nadzorni celici. Tu je v vsakem trenutku razvidno, kakšna je sestava zraka v posameznem delu predora. Prav lahko tu ugotoviš, koliko avtomobilov je v predoru in kako delujejo črpalke.

Stroški za ta predor so znašali 7.077.800 funtov šterlingov, to je okoli 1 milijardo 680.000 Din. Vlada je

Prof. Schmidt, vodja "čeljuskinijeve" ekspedicije (na desni) s prof. Jurijem Jušakovim, ki je vodil reševalno akcijo

dala za to 2.500.000 funtov. Ostali del si je podjetje nabavilo s posojili, ki jih bo odplačevalo s pobiranjem posebne cestnine. Deloma pa bodo krili te stroške z občinskimi pristojbinami mesta Liverpool in Birkenhead.

Najglobja točka predora leži 51 m pod gladino reke. Nad predorom je povprečno 6 m kamenite plasti. Za izvrtanje rova so morali odvoziti 1.200.000 ton materijala. V času dela so v dobi 5 let odpeljali približno vsake dve minuti za 1 tono kamna. Zaposlenih je bilo povprečno 17.000 delavcev na dan.

VPLIV MESECINE

Mnogo ljudi je naziranja, da je trditev o posebnem vplivu mesečine na žive in mrte stvari bajka. V zadnjem času pa znanost ugotavlja, da ta trditev ni brez podlage. Opazovanja so pokazala, da n. pr. ribe, ki jih obseva luna, prej razpadejo. Tudi na kamen vpliva luna. Nekemu dunajskemu listu poroča neka ugledna oseba:

„Za časa svojega bivanja v Argentini sem imel večkrat priložnost o-

HOTEL PENSION VIENA

SANTA FE 1938 BUENOS AIRES
U. T. 44 Juncal 5207

Oddajajo se lepe zračne sobe z zdravim in domačo hrano od \$ 2.— dalje.

POSTREŽBA PRIJAZNA
Posamezen obed \$ 0.70

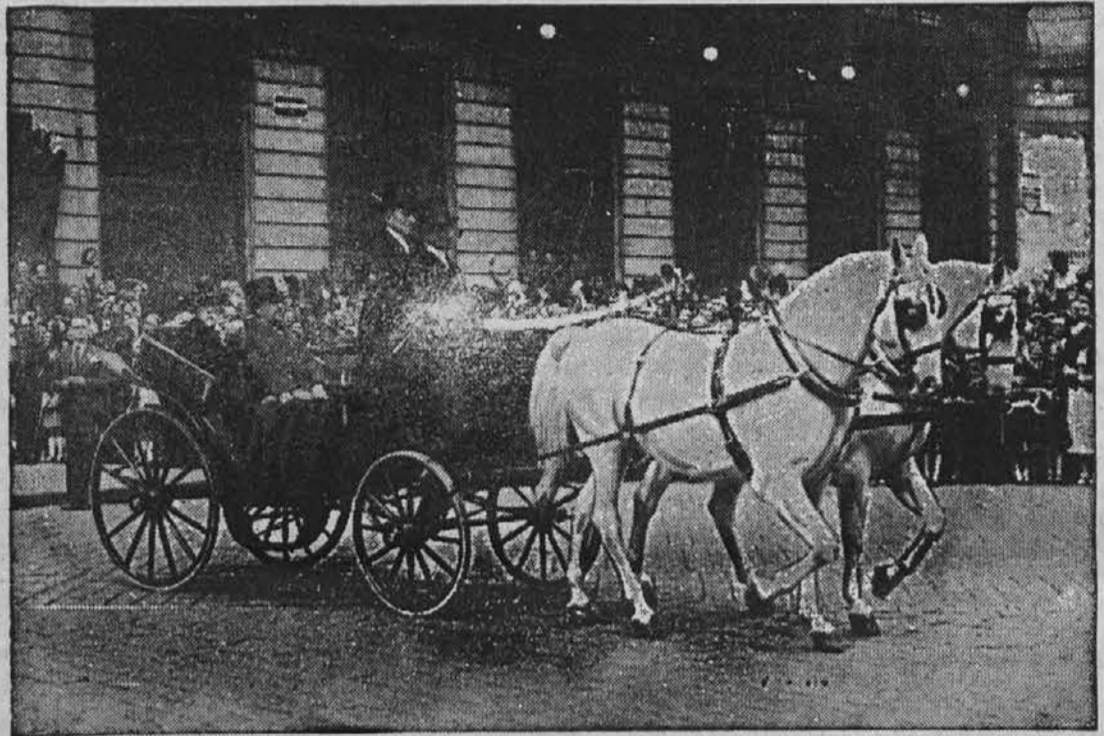
DOBRE ZVEZE NA VSE STRANI
Rojakom in rojakinjam se priporoča

E. KRAVANJA

paziti, da je zadobilo sveže meso, ki je bilo izpostavljeno mesečini, zoprno in zeleno barvo, tudi okus takšnega mesa je bil neprijeten; zoprnega duha ni bilo mogoče odstraniti z nikako začimbo. Prav tako sem lahko ugotovil, da vpliva luna tudi na ribje meso, kakor tudi na druge organizme. Opazil sem žuželke, ki so se n. pr. skrivale pred luno in gledale, da stalno ostanejo v senci za drevesom. Na vsak način je gotovo, da ima domneva o škodljivem vplivu mesečine svojo podlago.”

NAROČITE SE NA "Novi list"

★ ★ ★ ★ ★

Prodsadnik Masaryk se pelje po svoji ponovni izvolitvi po praških ulicah

Slovenske knjige

V naši upravi so na prodaj sledeče slovenske knjige:

- Baukart: Slovenski Robinzon, povest, trdo vez. 1.20
- Dimnik: Kralj Aleksander, trdo vez. 3.—
- Gangl: Sin, drama trdo vez. 1.80
- " Beli rojaki, črtice. 1.50
- Golar: Kmečke povesti, trdo vez., 2. izd. 2.—
- " Pastirjeva nevesta, povesti in romance, trdo vez. 1.60
- Jug: Izseljenec, 1.50
- Kellermann: Tunel, roman . 2.—
- Orel: Pasti in zanke, kriminalni roman 1.50
- Pugelj: Zakonci, trdo vez. . 1.80
- Poljanec: Sisto e Sesto, povest iz Abrucev 0.90
- Rape: Tisoč in ena noč, trdo vez. 4.—
- Sič: Narodne noše 2.—
- Sič: bajka, trdo vez. 3.—
- Vaštetova: Mejaši, povest iz davnih dni, trdo vez. . 2.—
- Zorec: Pomenki: 1.20

- " Zmote in konec gospodične Pavle 1.20
- Pripovedne slovenske narodne pesmi, trdo vez. 2.50
- Tolažba dušam v vicah, molitvenik 1.50
- Marija kraljica src, molitvenik 2.—

OPOZORILO

Za naročila po pošti treba dodati za eno knjigo še 30 centavov, za dve pa 40.

★ ★ ★ ★ ★

?

KAKO

bi se naročili na naš list?

NIČ NI LAŽJEGA

Pošljite svoj naslov na:
NOVI LIST, LAVALLE 341
Buenos Aires

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

Clínica Médica "Brown"

ZDRAVI:

- SPOLNE BOLEZNI:** Kapavico in sifilis
- KRVNE BOLEZNI:** Slabo kri in obnemoglost
- ŽELODEC:** Črevesne bolezni, kislino in bolezni na jetrih
- Kostne bolezni, revmatizem, bolezni nosa, ušes in grla, živčne bolezni in glavobol, nadalje vse

ŽENSKÉ IN OTROŠKE BOLEZNI

X-zarki, ultravioletni žarki in diatermija
Laboratorij za krvne analize

Sprejemamo: od 10. do 12. in od 15. do 21.
Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

PREGLED SAMO 2 PESA

Almirante Brown 1039

KLINIKA SPECIALISTA ZA JUGOSLOVENE

ZDRAVIMO

- SIFILIS 606-014 — Moderno zdravljenje
- BLENORAGIA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. — Prostatitis vnetja in spolne bolezine.
- KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — oslabeledost
- SRCE. Srčne napake — hibe.
- ŽELODEC. Čreva — kislina — jetra.
- Želodčne bolezni se zdravijo v Zdravniški kliniki profesorja Glassner, zdravniški univerze
- KOSTNE BOLEZNI. Sušica.
- REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.
- GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje nuzlice.
- ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)
- OTROŠKE BOLEZNI Rakitika — otrpelost.
- NERVOZA. Glavobol

Zarki X — Diatermija — Zarki ultravioletoas
LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaji

Lastni sanatoriji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

Pregled SAMO \$ 3.-

Ob nedeljah dopolne pregledamo brezplačno vsakega, ki se nam predstavi s tem listom

JARMIENTO 1017

ORDINIRA ob 10 DP 12 i 14 do 20 SATI

ŽENSKI KOTIČEK

NAPOVEDI MOD-NEGA KRALJA

Paul Poiret, nekdanji slavni kralj pariške in svetovne mode, je napisal članek, v katerem pravi, da bodo ženske v nekoliko letih gotovo nosile hlače namesto današnjih kril. Že danes smatramo pižamo, jahalno, sportno obleko in spalno obleko 'moške' oblike za nekaj, kar sme ženska oblačiti brez ugovorov — zakaj bi ji potem zabranjevali hlače kot navadno oblačilo? Seveda pa bodo morale biti te hlače po Poiretovem mnenju takšne, da pod nobenim pogojem ne bodo ženski odvzele posebne ženske note in jo napravile enako možu. Urezane bodo tako, da bodo sličile prej današnjemu krilu nego moškim hlačam in bodo segale do meč. "Večerne" hlače bodo bogato opremljene s trakovi, gubami in čipkami, predvsem pa bodo ženske hlače udobnejše od vseh današnjih moških hlač.

Kakor današnje žensko oblačilo bo izgubilo današnje žensko obnavalo, oziroma se bo umaknilo udobnejšemu obnavalu s polvisokimi petami, ki bo ustavilo čedalje večje deformiranje ženskih stopal.

Izgubili bodo tudi današnji ploski in majhni klobuki, ki dajejo obrazu pretrd izraz. Bodoči klobuk bo imel okusno upognjen krajec, ki bo oči rahlo zasenčil, kar bo le dvignilo njihovo lepoto.

Kar se tiče moške mode, se je ta že tako ustanovila, da bo le malo sprememb z njo. Postati bi morala udobnejša. Današnji sukničji so n. pr. vse pretesni. Že robec v žepu jih spravi iz fasona.

NENAVADNA OPOROKA

V Barceloni je te dni umrl Juan Kaiser y Snark. Zapustil je premoženje, ki ga cenijo na 7 milijonov dinarjev. To premoženje dobi tisti — tako določa oporoka — ki bo dokazal, da je kot sin katalonske vdove živel v Kataloniji kar najbolj moralno in pošteno ter je vzdrževal svojo mater, sestre in brate. Ako se pojavi dva, ki dokazeta, da imata v smislu oporoke isto pravico na premoženje, prejme premoženje tisti, ki bi se bil rad poročil, a ga je izvoljenka zavrnila, ker je bil ubožen. V istem času poročajo iz Barcelone, da živi Juanova vdova v najhujši bedi...

BAKTERIJE NA SADJU

V nekem angleškem zdravniškem

vestniku opozorja zdravnik dr. Smeall na dejstvo, da so bakterije na sadju zelo nevarne. Smeall svari pred zauživanjem datljev, češenj in grozdja, če niso ti sadeži temeljito očiščeni. Datlji iz Tunisa in Iraka, grozdje iz angleških kolonij, Argentine in z evropske celine, češnje iz Francije in Anglije so polne streptokokov, bacilov, ki povzročajo kolike, bacilov davice in sličnih kužnih klic. Sadeži, katerim ne olupimo kože, se morajo zategadelj pred zavžitjem temeljito oprati.

Migljai za hišne gospodinje

Zima prenese prav vročo vodo. Polijemo jo v čeburu z vročo milnico, pustimo nekaj časa žimo v njej, potem so spodaj odtočimo. Nato jo zopet polijemo s svežo milnico. To ponovimo parkrat. Potem izplakujemo žimo v hladni vodi, dokler ne ostane voda popolnoma čista. Žimo posušimo na zraku in solncu, potem jo zrahljamo. Najbolje je, da delamo to poleti, ko vroče solnce žimo hitro posuši.

Pletene stole očistimo z gorko vodo, v kateri raztopimo veliko pest soli. Drgnemo jih prav tako s krtačo, ki jo pomakamo v slano gorko vodo. Tudi snaženje z gorko milnico, ki ji dodamo malo salmijaka, je uspešno. Ako so stoli zelo zarumeneli, jih ubelimo — kakor slamnike — z vodikovim superoksidom. Preden začnemo snažiti s tekočino, moramo stole seveda na prostem razprašiti. Ako so stoli že preveč neznaženi, jih najprej osnažimo in dobro posušimo, potem jih lakiramo s spiritovim lakom, ki dobimo že prirejenega v trgovinah za barve.

ZA NAŠE KUCHARICE

PIŠKOTNI FANCELJ

Vmešaj 14 dkg masla in šest rumenjakov, malo soli, dve žlici smetane, 10 in pol dkg moke ter sneg 6 beljakov. Spezi in srezji za v juho.

MESNA KLOBASA

Zmelji 30 dkg govejega mesa, 30 dkg prešičjega, 30 dkg telečjega, dodaj 7 dkg slanine, nekaj namočenega kruha, drobno zrezane čebule, nekaj soli in popra, 2 jajci, izobličji klobaso, ki jo povaljšaj v ribanem kruhu, prevleci s slanino, polij s smetano in speci v peči.

Buenosaireska kronika

SLABO PLAČANA

GOSTOLJUBNOST

V ulici J. F. Seguí, kakšne polkvadre od zoološkega vrta v Palermu, na višini 3964, je hiša z več neoddanimi stanovanjskimi prostori. V enem izmed teh prostorov je živel 45 letni Manuel Castro, ki je imel nalogo čuvati poslopje. Ta je vzel k sebi še dva tovariša: Juana Conettija, starega 45 let, in Dominga Farigno, približno istih let; ta je sicer poročen in ima svoje stanovanje v ul. Arce 244. Manuelu sta njegova dva gosta slabo plačala njegovo gostoljubnost. Ko sta se nekoliko udomačila, sta se delala gospodarja in je radi tega prišlo večkrat do prepira z Manuelom, ki je končno zahteval, naj zapustita hišo. To zahtevo je ponovil tudi v nedeljo, preden je odšel po opravkih. Juan in Domingo sta se radi tega razhudila ter mu zagrozila, da ga bo drago stalo, če ju požene na cesto. Ko se je Castro zvečer vrnil, je našel neljuba tovariša še v hiši. Vnel se je spet prepir, tekem katerega so počili trije strelji in se je Manuel zgrudil mrtev. Morilca sta takoj pobegnila. Že naslednjega dne pa je policija izsledila oba ubežnika v stanovanju Farigne ter ju aretirala.

SVAKA JE ZABODEL

Med Franciscom Papaluzzo, starim 42 let ter stanujočim v ul. Larrazabal 2671, in njegovim svakom Domingom Salvadorjem, starim 61 let in stanujočim v ulici Carvalón 2560, je vladalo že več časa veliko sovraštvo. V soboto zvečer je poslednji spet posetil Papaluzzo v družbi tovarišev D. Mongonija in F. Carboneja. Med svakoma je tudi to pot spet prišlo do prepira in končno do pretepa, v katerem je Salvador potegnil nož ter ga zasadel Franciscu v prsa tako, da je pozneje kmalu izdihnil v bolnišnici. Ranil je tudi Mongonija, ko mu je ta skušal nož iztrgati iz rok. Salvador je s svojima tovarišema pobegnil, a policija ga je naslednjega dne že imela v rokah. Skušal je vreči krivdo na svoja spremljevalca, a je tema dvema uspelo dokazati, da sta v tej krvavi zadevi nedolžna.

KRVAV SPOPAD MED PRISTANIŠKIMI DELAVCI

V ponedeljek popoldne je prišlo med pristaniškimi delavci pri na-

kladanju holandskega parnika "Walterland" do pravcate bitke, v kateri sta bila težko ranjena delavca Crispin López, tajnik društva pristaniških delavcev, ter 53 letni Holandec Santiago Deystra. V nevarnem stanju so ju prepeljali v bolnišnico Fernandez, kjer je López v sredo podlegel ranam.

Ko so počili strelji, so brž prihiteli na lice mesta oboženi mornarji, ki so aretirali Miguela Areno, 35 let starega, in Hectorja Burgoza.

Spopad je povzročilo znano in že več let staro sovraštvo med skupinama organiziranih in neorganiziranih pristaniških delavcev. Organizirani delavci obdolžujejo napada fašistične nasprotnike ter so v znak protesta proglasili v četrtek 24 urno stavko.

ROSA PICENA IZPUŠČENA NA SVOBODO

Po več tedenskem zasiljevanju so oblasti izpustile na svobodo Roso Piceno, ki je bila aretirana v zvezi z zverinskim umorom dveh deklic, izvršenim po njenem ljubimcu Juanu Piazzu. Rosa je dokazala, da ni nič vedela o Juanovih naklepih. Preiskava se še nadaljuje.

NESREČA S 'CALENTADORJEM'

V ulici Trole števil. 315, kjer sta stanovala Tomaž Turk in Andrej Bolovič, se je dogodila v ponedeljek težka nesreča. Eden izmed njiju je bil prižgal "calentador", da bo skuhal kosilo, pa se je kurilnik razpočil in je bilo takoj vse v ognju. Goreča nafta je prišla tudi v dotiko s Turkovo in Bolovičovo obleko, pa sta zadobila težke opekline. V nevarnem stanju sta bila prepeljana v bolnišnico.

IZKUŠENA SLOV. BABICA
diplomirana v Pragi in Be. Airesu ter specializirana za vse ženske bolezni. Deluje že 25 let, bivša babica v bolnišnici J. Fernández
Filomena Beneš Bilek
Calle Lima 1217, 3 kvadre od Plaza Constitución — U. T. 23 (B. Ord.) 3389

DOCK SUD

Naša slovanska lekarna

Tu boste lepo postreženi v lastnem jeziku — Krvne analize seča izvršimo brezplačno

C. Facundo Quiroga 1441

Nasproti policijskemu komisarijatu

Centro Médico de Especialistas

Ravnatelj: Dr. A. STIGOL

Zdravijo specializirani zdravniki, brez bolniških strežnikov in praktikantov

SPOLNE BOLEZNI

KAPAVICA: se zdravi v našem zavodu po najboljših in zjamčenih načinih, s katerimi se doseže popolno in hitro ozdravljenje.

SIFILIS: ta najbolj nevarna bolezen zahteva zdravljenje po res specializiranem in v vsakem oziru odgovornem zdravniku, ki ga boste našli v našem zavodu.

Zdravimo komplikacije kapavice ter kožne in krvne bolezni

BOLEZNI NOSA, GRILA IN UŠES

Ekonomična zdravljenja in operacije.

Zdravi specializirani zdravnik dr. B. Ruvinsky.

NOTRANJE BOLEZNI: Jetika, pljučne, srčne, črevesne in želodčne bolezni.

ZENSKÉ BOLEZNI: Bolezni jajčnika, bolečine in nerednosti pri čiščenju.

Laboratorij za analize. Elektriško zdravljenje. X-žarki.

Ultraviolečni žarki. Krvne analize.

Zelo ekonomični pregledi.

Urniki: od 9. do 12. in od 14. do 21.

Bmé.Mitre 1741
PLAZA CONGRESO

★
Kvartet v vodil tekem plaval-skih tekem v Chicago

★

DARUJEM

JUGOSLOVANSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD "SAVA"

bovečano sliko v barvah za vseh 6 fotografij, ki stanejo od \$ 3 datja. Naš atelje je odprt tudi ob nedeljah in praznikih
Sava Johanović — San Martín 608, Buenos Aires

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle Bompland No. 709
Začenja pri ul. Dorrego 931, višina Triunvirato 1500
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

MEHANIČNA DELAVNICA REBEK AVGUST

Kupuje, prodaja ter popravlja šivalne stroje, kolesa, samokrese itd. itd.

Izredne ugodne prilike

LOPE DE VEGA 2933

Villa Devoto

Dragi starši!

Kaj je za Vas od največje važnosti? Brez dvoma: dobra vzgoja Vašega otroka. Brez posebnih stroškov in z vsem zaupanjem lahko izročite svojega sinčka na vzgojo slovenskemu zavodu.

ASILO LIPA, Villa Madero, C. G. B. A. (Bs. Aires)

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2538 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

FRANC KRAŠOVEC:

Izgledi jugoslovanske izvozne trgovine v Južno Ameriko s posebnim ozirom na Argentinijo

(Nadaljevanje)

Čipke: Vsa Južna Amerika je ogromen trg za čipke, saj si ženskega perila brez čipk sploh misliti ni mogoče. Domača produkcija je minimalna. Edina država, ki producira zase in tudi izvažata, je Paragay. Manjšo proizvodnjo čipk imata Bolivija in Peru. Iz Evrope se uvažajo velike količine čipk. Vse naše čipkarske zadruge in trgovci s čipkami imajo tu odprto tržišče. Ne smejo pa posnemati onega trgovca, katerega sem uvodoma omenil, marveč se morajo zadovoljiti s pametnim zaslužkom, ki bi, po mojem mnenju, dosegal 30 do 40 odstotkov čistega, kar je gotovo vrlo zadovoljivo.

Vrvarski izdelki: Motvoz (špaga), dretna in vse vrste vrvarskih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago, posebno pa grobi motvoz, takozvani "cabo Sisal", ki se ga tu, za časa žetve, porabijo celi vlaki, imajo v Argentiniji in v sosednih deželah velik trg.

Vrvarska obrt ima na stotine nians in je tako obširna panoga, da se o njeni razsežnosti niti ne sanja onemu, ki predmeta ni študiral. V podkrepitve ter trditve naj samo omenim, da je samo motvoza več sto vrst. Argentinijski bi imela vse pogoje za razvoj vrvarske obrti, ker ima obilo sirovine, a doslej se še ni lotila te panoge ter jo zalaga večinoma Italija, ki pa spet del tega blaga kupuje v Jugoslaviji.

V Sloveniji imamo velesposobno vrvarsko industrijo, ki ima svoj glavni sedež v Grosuplju na Dolenjskem. Največje zadevno podjetje je gotovo Mehanična vrvarnica Anton Sinkovec, d. d. v Grosuplju, ki je bila zgrajena kmalu po vojni ter je največja tovarna te vrste v Jugoslaviji in zaposluje par sto delavcev. Kakor mi je bilo sporočeno, znaša njena produkcijska zmoglost letnih 25 vagonov vrvarskih izdelkov in 15 vagonov motvoza. Ako je tovarna zmogla konkurence z inozemstvom, v kakovosti in cenah, bo mogla znatno razširiti svojo proizvodnjo, čim začne izvažati na tujajšnji trg. V Ljubljani je tvrdka "Knopjuta", ki je povezala v krepko obrtno zvezo par ducatov vrvarskih producentov po slovenskih krajih. Pred nedavnim sem doznal iz slovenskega časopisa, da izvažata ta kolektivna tvrdka celo v Avstralijo; le na Argentinijski in sosedje je pozabila, kakor da jih sploh ni na tem svetu. Skoro neverjetno je, da je Jugoslovanom manj znana geografija Južne Amerike, nego Južnim Amerikancem zemljepis Jugoslavije; pred par meseci sem prejel iz Slovenije pismo, na katerem je bilo napisano: Buenos Aires — Brazilija!!!

Šumeči praški in tablete: Na prvi videz silno neznaten predmet, pa je le v stanu povzročiti milijonske obrate. To stvar je pred kakšnimi 25 leti znašel žid Mašner v Pragi; s svojo iznajdbo je v par letih postal milijonar. Bil sem takrat v Pragi in se spominjam, kakšne "furorije" je delala njegova tvrdka s tem predmetom. Gre tu za praške oziroma tablete, ki mogoče zašumijo, ko se zmešajo z vodo, kateri dajo okus limone, malinoveca, hrušoveca, borovničarja itd. Izborna osvežilo in okrepcilo za vroče dni.

Ali bi takšna stvar šla v Argentinijski? Vsak "almacenero" bi jo kupil. Pred letom dni sem izvedel, da obstoja takšna tovarna v Mariboru pod imenom "Cliv", d. o. z. Kaj porečejo gospodje Klijovci? "Slager" bi seveda obstojal v tem, da se takšna tovarna ustanovi v Buenos Airesu, pozneje pa v drugih južnoameriških središčih. Caveant consules!

Zdravilna zelišča. Samo na kratko omenim ta predmet, ki bi se o njem dala napisati cela knjiga. To

bi bil, kar se denarnega obrata tiče, ened izmed najbolj sijajnih predmetov za izvoz iz Jugoslavije, kar bom še dokazal na koncu tega poglavja.

Kaj tudi zdravilnih zelišč nima Argentinijski?

V Kordiljerah ima tako bogate skladišnice tega blaga, da romajo, glasom izkazov argentinskega carinskega urada, ceji ladijski tovari v Evropo. Iz Evrope pa se spet uvažajo ogromne količine drugih zelišč semkaj. Kraljica Flora ima pač tudi svoje muhe in ni svojega prestrega plašča raztegnila povsod enako. Enim je dala dreh, drugim pa gavtrože. Ali veste, da je vsaka bilka lipovega čaja (Te de tilo), ki ga v Argentinijski silno čislajo kot sredstvo za preganjanje prehlada, importirana iz Evrope? V Argentinijski lipa ne raste. In kako si dajo plačati v Argentinijski za lipov čaj? Pred nedavnim me je vedla pot po središču Buenos Airesa mimo neke "herboristerije" in sem videl v njenem izdlaženem oknu posušen lipov cvet po 8 pesov kilo! Dobro naj tekne gospodu "herboristerju", menda nikjer na svetu bi ne mogel občinstva tako skubiti!

Ta panoga obsega na stotine in stotine zelišč. In je slepa: slepa za prodajalca, za prekupca, za trgovca in za konsumenta. Tu ni nikakih standardnih cen kakor na pr. pri gobah.

Ako vem, da je gobam cena ta in ta, težko, oziroma skoro nemogoče je, da jih dražje prodam. Za cene zelišč pa ga ni v Buenos Airesu, ki bi jih vse imel v glavi.

Dasi imamo v Jugoslaviji na stotine zelišč, kakršna se konsumirajo v Argentinijski in v Južni Ameriki sploh, se še nihče v Jugoslaviji ni zganil, da bi prišel v ta del sveta pogledat, kako in kaj je s tem predmetom. Vse se izvažata s posredovanjem Trsta, Genove, Dunaja, Amsterdama in Marsellea ter tam delujočih prekupcev.

V čemur smo se Jugoslovani prislavili, je eksport buhača v Argentinijski, pa še ta se vrši potom tržaških in genoveških prekupcev. Še do tega se nismo povzpeli, da bi Argentinijski neposredno zalagali z onimi topovi, s katerimi streljajo tu na preštevilne šurke, bolhe in stenice!

V Sloveniji imamo celo kopico velesposobnih tvrdk v tej panogi, najbolj poklicane pa se mi vidijo firme Anton Stergar v Kamniku ter Ed. Tešler na Vrhniki.

Ne samo v argentinski, marveč v svetovni farmakopeji sploh je silno priljubljen koren nekega zelišča, ki menda dosega najvišjo ceno izmed vseh zdravilnih zelišč: v Buenos Airesu se prodaja trenutno po 30 pesov kg na debelo. Prihajalo je to zelišče na svetovni trg iz goratih držav Severne Amerike, kakor so Nevada, California, Colorado, Oregon. Ker pa potrebuje koren tega zelišča več let, preden se razvije ter so nabirali to rastlino silno trebili, se je končno dogodilo, da je to zelišče postalo v Severni Ameriki silno redko ter je bilo nabiranje v raznih severnoameriških državah prepovedano. Slučaj je hotel, da sem pred par tedni naletel na Črnogorca, ki se je bil pravkar vrnil z obiska v stari domovini. — Kramljala sva o gospodarskih zadevah v starih krajih in tekmo pogovora sem izvedel, da so v raznih predelih Črne gore cele loke polne tega zelišča, ki je pravcata šiba božja za lastnike krav, ovac in koz, ker peres tega zelišča ne mara pokusiti nobena žival; so namreč trnjevita. Zatrjeval mi je moj informator, da Črnogorci to zelišče kot pravcati "clavo" za pašo ruva jo s koreninami vred iz zemlje ter jo zažigajo! V Argentinijski pa plačujemo na debelo 30 pesos za 1 kg

korenin! O, sancta simplicitas, kdaj nas bo pamet srečala!

Imena dotičnega zelišča (dasi bi ga mogel kdo morda le izslediti na podlagi onega, kar sem o njem napisal) za danes ne izdam, zaupam pa je nasvetovani trgovski družbi, ako se ustanovi.

Omembe vredno bo, da imamo Slovenci glede zdravilnih zelišč tako prekrasno literaturo, da se lahko kosamo z največjimi narodi. Omenim naj samo dr. Stanislava Bevka "Zdravilne rastline v besedi in podobni". Delo ima krasne peterobarvne slike ter je izšlo že v drugi izdaji. Napisano je z vso temeljitostjo, vendar poljudno, ter je romalo med vse plasti našega naroda, zlasti pa med revne sloje, katerim nabiranje zdravilnih rastlin nudi znaten vir dogodkov. Razen tega so izšla še druga zadevna dela manjšega obsega.

Marmor. Tega seveda tudi nima Argentinijski, boste rekli! Ima ga, prijatelji, morda še več kot Jugoslavija, ali Argentinski marmor je zelo nedostopen; čuvajo ga orli in kondorji v visokih gorah in prov. San Luis, kjer so ogromni skladi odličnega marmorja. Z marmorjem se dogaja v Argentinijski prav isto kot s premogom: njegova eksplozija je dražja nego če se naroči iz Evrope. Ogromne marmornate zaloge so v provinci San Luis. Nahajajo se 50 km dolgi oddaljene od postaje Naschel, na pacifiški železnici. Doprava po tej 50 km dolgi poti je pa silno mučna in draga. Ni prave vozne ceste ali železnice in dokler teh prometnih sredstev ne bo, na eksplozijo v velikem ni misliti. Ko sem pred leti na svojih potovanjih bil v Naschelu, so mi on dotni trgovci pravili, da se marmor dopravlja na postajo z mežji, ali dogodi se včasih, da telebnejo v prepad medzji in marmor.

Zato smelo zatrjujem, da je Argentinijski, posebno pa Buenos Aires, ogromen potrošnik marmorja. O tem se lahko prepriča vsak, kdor ima priliko pogledati se v izkaze argentinske carinarnice. Največ marmorja dovažata Italija, celo iz Nabrežine prihajajo precejšnje količine. Na drugem mestu pa je Švedska.

Kdor ima kolikaj bistro oko ter opazuje dejanje in nehanje buenos aireškega vele mesta, bo z lahkoto ugotovil, da je potrošnja marmorja ogromna. Teško, da je bila v zadnjih 20 letih sezidana kaka privatna hiša v Buenos Airesu in okolici, da ni bil pri gradnji uporabljen marmor. O javnih zgradbah niti ne govorim.

Največ se porabi v Argentinijski belega marmorja iz Carrare v Italiji. Vsem interesantom v vednost, da imamo Slovenci v Zrečah pri Konjicah na Štajerskem celo gorolepega belega marmorja, ki ne ostaja prav nič za Carrarskim.

Ali kraljestvo našega jugoslovanskega marmorja se nahaja pri Sv. Nedjelji na otoku Hvaru v Da-

ma. Otok Hvar je drugi našega Jadrana, po veličini, in površina mu je 312 kvadr. km. Najvišji vrh mu je Sv. Nikola, 660 metrov visok, raz kojega uživaš prekrasen razgled. Na podnožju tega hriba, na južnozpadni strani otoka, je kapitan Kolumbić leta 1924 našel ogromne sklade marmorja. Bajše gre za deset različnih vrst (belega, rumenega, rdečkastega, mešanega črnkastega, planita, neorita, dernita, zernita, sedranita), količina pa je tako okramna, da se sploh ne da kalkulirati, kdaj ga bo zmanjkalo. K. Kolumbić je svoja najdba zaupal inženjerju Sponzi na Hvaru. Ta je brž stvoril francosko-belgijsko družbo "Omar" za eksplozijo tega ogromnega bogatstva. Ali kmalu je prišlo do prepira med družbo ter lastniki zemljišč, ker so se slednji prepričali, da jih hoče družba oskubiti. Došlo je do razdružitve in ustanovila se je zadruga, ki danes vrlo dobro napreduje. Žalostno je, kako Jugoslovani tako enostavne stvari kot je rezanje marmorja, niso takoj v začetku znali vzeti v svoje roke. Takšni smo, pa naj bomo Srbi, Hrvati ali Slovenci. Vsa Srbija je bogata na rudnikih vseh vrst in vsi so v francoskih rokah. Domačin. Srbin, ponižno gara v podzemljskih rovih, denar pa se steka v Francosko srbsko banko v Beogradu.

Ogromen privilegij hvarskih skladov marmorja je, da se nahajajo tik ob morju. Zgradili so ob lomskih in žagah tako in lukobran in blago prihaja iz žage takoj na ladjo.

Koliko stotin petičnih Dalmatincev živi po Argentinijski, mnogi izmed njih so morda prav s Hvara, ali nobenemu se do danes ni porodila misel, da bi importiral hvarski marmor v Argentinijski.

Omenil sem že, da se je tu začel "fabricirati" umetni marmor, ki bi utegnil sčasom hudo konkurirati z naravnim marmorjem, vendar pa je poraba tako ogromna, da je kruha tudi za uvoznike in še za dolgo vrsto let.

Restavracija "Vuono"

LAVALLE 940 - U. T. 35 - 4205

Prvovrstne italijanska kuhinja

Ugodnosti za bankete

ZMERNE CENE

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah

MARKO RABALJ

Specialist v modernem slikanju

Facundo Quiroga 1275 Dock Sud

MALI OGLASI

ANGLEŠKA DRUŽINA išče služkinjo, ki zna tudi kuhati. Melián 1955, Belgrano.

KROJAČNICA IN TRGOVINA

raznovrstnega blaga se priporoča

SEBASTIAN MOZETIĆ

Osorio 5025 — Paternal

SASTRERIA "DANTE"

Corte Moderno

Rivadavia 3556 Buenos Aires

U. T. 62, Mitre 4230

ŠIVILJA - MODISTKA

izdeluje fine in navadne obleke po najnovejši modi in zmernih cenah:

Anica B. Dolšček

Calle Charlone 36, pol kvadre od ul. Dorrego, poldrugo kvadro od Rivere

PREKOMORSKA POSTA

Iz Evrope dosepejo

V JUNIJU:

30. Zeelandia

V juliju:

1. Gral. Osorio.
2. Oceania
3. Cabo S. Antonio
6. Arlanza
13. Conte Grande in And. Star

Proti Evropi odplovejo

V juliju:

2. Massilia
3. Alsina
4. Avila Star
5. Zeelandia in Groix
6. Oceania in Sierra Nevada
11. Arlanza
12. H. Chieftain in C. S. Antonio

VREDNOST DENARJA

Zadnji uradni tečaji za nakazila do 100 \$ mesečnih:

100 dinarjev	8.98
100 lir	32.40
100 šilingov	70.63
100 mark	148.59
1 funt št.	19.20
100 fr. frankov	25.01
100 čsl. kron	15.82
100 dolarjev	378.83

SPOLNE BOLEZNI

Zdravimo kapavico, sifilis, kožne in krvne bolezni ter živčno in spolno slabost

Razpolagamo z najmodernejšimi zdravstvenimi pripomočki in najnovejšimi napravami.

DIATERMIJA — X-ZARKI — ULTRAVIOLETNI ZARKI — LABORATORIJ ZA ANALIZE

Konzultacije brezplačno

HITRO IN SIGURNO ZDRAVLJENJE BREZ BOLEČIN

POSEBEN ODDE EK ZA ŽENSKE

Vodijo ga specializirani zdravniki in babice — Pod ugodnimi pogoji sprejemamo bolnice v popolno oskrbo. — Hitro zdravljenje nerednega čiščenja.

SAMO 40 PESOV

stane popolno zdravljenje kapavice

Zdravimo tudi na tednske obroke od \$ 5.—

Gran Instituto Médico Abasto

3284 - CORRIENTES - 3284

II. nadstropje

Specializirani zdravniki, diplomirani na tujajšjih in na inozemskih univerzah sprejemajo od 10. do 12. in od 15. do 21. ure.

Ob nedeljah in praznih dneh od 10. do 12. ure.

Hotel Balcánico

LASTNIK ANGEL VELYANOVSKY

25 DE MAYO 724 BUENOS AIRES

ZDRAVE IN ZRAČNE SOBE ZA POSAMEZNE GOSTE

IN ZA DRUŽINE PROVRSTNA POSTEREŽBA

IN ZMERNE CENE.